

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI STOWARZYSZENIA EURO-ATLANTYCKIEGO

**w okresie
od czerwca 2016 r. do maja 2017 r**

1. Nazwa Stowarzyszenia:

Stowarzyszenie Euro-Atlantyckie z siedzibą w Warszawie

Pl. Żelaznej Bramy 10

00-136 Warszawa

Tel/fax: 22 582 61 99

e-mail: zarzad@sea.org.pl

www.sea.org.pl

Wpisane do KRS 21.03.2002

Nr KRS: 0000101939

REGON: 010838735

2. Cele statutowe Stowarzyszenia:

§ 4 Statutu: Misją i celem Stowarzyszenia jest:

- a) udział w budowaniu społeczeństwa obywatelskiego poprzez inicjowanie publicznej dyskusji oraz rozwijanie dialogu z instytucjami odpowiedzialnymi za umacnianie więzów euro-atlantyckich, bezpieczeństwo, obronność i politykę zagraniczną Polski;
- b) działanie na rzecz promocji trwałych związków euro-atlantyckich oraz interesów Polski w Sojuszu Północnoatlantyckim, Unii Europejskiej i w innych instytucjach bezpieczeństwa demokratycznych krajów Europy;
- c) prowadzenie prac koncepcyjnych wokół powyższych zagadnień;
- d) działalność oświatowa mająca na celu upowszechnianie wiedzy o polityce zagranicznej Polski, zwłaszcza w dziedzinie bezpieczeństwa międzynarodowego;
- e) upowszechnianie wiedzy o roli i zadaniach NATO, polityce zagranicznej i bezpieczeństwa oraz obrony Unii Europejskiej oraz wiedzy i umiejętności na rzecz obronności państwa;
- f) upowszechnianie takich wartości jak demokratyzacja stosunków międzynarodowych, demokratyczna kultura obronna i strategiczna;
- g) działanie na rzecz integracji europejskiej także w dziedzinie szeroko pojętej polityki bezpieczeństwa i obrony;
- h) monitorowanie polityki bezpieczeństwa i obronności Polski w ujęciu politycznym i ekonomicznym;
- i) promowanie polskiego przemysłu obronnego oraz najnowszej myśli technologicznej związanej z obronnością i polityką zagraniczną.

3. Stowarzyszenie realizuje cele poprzez działania określone w § 5 Statutu:

- a) organizowanie spotkań dyskusyjnych, prelekcji, odczytów i konferencji oraz imprez okolicznościowych, organizowanie spotkań ze znanymi i wybitnymi osobistościami politycznymi;
- b) działalność publicystyczną, promocyjną i edukacyjną;
- c) współdziałanie z innymi organizacjami i instytucjami zajmującymi się problematyką polityki zagranicznej i bezpieczeństwa międzynarodowego.

4. Zarząd Stowarzyszenia

Z dniem 30 czerwca 2016 roku tj. z dniem odbycia Walnego Zebrania Członków SEA wygasła kadencja Zarządu.

Walne Zebranie Członków działając na podstawie § 32 ust. 2 Statutu powołało Prezesa Zarządu. Prezes Zarządu działając na podstawie § 32 ust. 3 Stowarzyszenia powołał na 2 letnią kadencję Członków Zarządu w następującym składzie:

- 1. Anna Pelka – Wiceprezes Zarządu, Skarbnik**
- 2. Marek Matraszek – Wiceprezes Zarządu**
- 3. Stanisław Onyszkiewicz – Członek Zarządu**
- 4. Antoni Wierzejski – Członek Zarządu**
- 5. Kryspin Radzio – Członek Zarządu**

Marek Goliszewski – Prezes Zarządu

W dniu 27 marca 2017 roku, w związku z rezygnacją Pani Anny Pelki ze stanowiska Wiceprezesa Zarządu – Skarbnika Stowarzyszenia Euro-Atlantyckiego, Prezes Zarządu SEA na podstawie § 32 ust. 3 Statutu powołał **Pana Krzysztofa Pawłowskiego na stanowisko Wiceprezesa Zarządu – Skarbnika.**

Walne Zebranie Członków powołało też nowy skład **Rady Wykonawczej SEA** i nowy skład **Komisji Rewizyjnej SEA.**

Skład Rady Wykonawczej SEA:

- 1. Onyszkiewicz Janusz - Przewodniczący**
- 2. Nowak Jerzy Maria – Wiceprzewodniczący**
3. Ciosek Stanisław
4. Glonek Andrzej
5. Drabczyński Paweł
6. Gilewski Wojciech
7. Karkoszka Andrzej
8. Komornicki Leon
9. Mochoń Andrzej
10. Pastusiak Longin
11. Piątkowski Krystian
12. Kalski Stanisław
13. Smólski Bogusław
14. Steinhoff Janusz
15. Żuchowski Ryszard

Skład Komisji Rewizyjnej SEA:

- 1. Jarosław Giziński – Przewodniczący (od.13.03.2017 - Barbara Nikiel)**
- 2. Leon Komornicki – Wiceprzewodniczący**
- 3. Zbigniew Żurek – Członek.**

W dniu 13 marca 2017 roku Członkowie Komisji Rewizyjnej Stowarzyszenia Euro-Atlantyckiego, (w związku z wygaśnięciem mandatu Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej Pana Jarosława Gizińskiego wskutek śmierci), działając na podstawie § 44 ust. 5 Statutu Stowarzyszenia kooptowali do Komisji Rewizyjnej **Panią Barbarę Nikiel do pełnienia funkcji Przewodniczącej Komisji Rewizyjnej.**

Skład Komitetu Rekomendującego SEA:

- Gen. Balcerowicz Bolesław
- Gen. Bieniek Mieczysław
- Marszałek Borowski Marek
- Premier Cimoszewicz Włodzimierz
- Gen. Czempiński Gromosław
- Prof. Kleiber Michał
- Gen. Komornicki Leon
- Marszałek Król Jan
- Dr Liedel Krzysztof
- Minister Onyszkiewicz Janusz
- Prof. Pastusiak Longin
- Anna Pełka
- Gen. Rapacki Adam
- Minister Rosati Dariusz
- Gen. Siewierski Ryszard
- Prof. Smólski Bogusław

Od Walnego Zgromadzenia SEA, które odbyło się 30 czerwca 2016 r., realizowano założoną koncepcję merytoryczną, kadrową, finansową dalszego funkcjonowania organizacji, wdrożono plan działania na najbliższy rok, w dalszym ciągu prowadzono rekrutację członków - osób fizycznych oraz członków wspierających.

Kontynuowano działania zmierzające do:

1. Pobudzenia publicznej dyskusji na tematy związane z obronnością Polski, jej bezpieczeństwem i polityką zagraniczną,
 2. Uczynienia z SEA ośrodka „think –tank”,
 3. Uczynienia z SEA liczącego się ośrodka opiniotwórczego.
- Niezmiennie wymaga to bardziej intensywnego zaangażowania intelektualnego i czasowego większej liczby działaczy społecznych SEA.

W skład Prezydium SEA wchodzi członkowie: Zarządu, Rady Wykonawczej, Komitetu Przemysłowego i Komitetu Rekomendującego oraz eksperci.

I. Prezydium SEA obradowało na swoich posiedzeniach w dniach:

1. 14 września 2016 roku
2. 23 listopada 2016 roku
3. 25 stycznia 2017 roku
4. 22 marca 2017 roku

Agendy i protokoły z posiedzeń Prezydium SEA stanowią załącznik nr 1 do sprawozdania.

II. Konferencje plenarne SEA czerwiec 2016 – maj 2017:

- 1) „NATO i Europa po Szczycie NATO w Warszawie. Nowe wyzwania, nowe odpowiedzi” – 26.09. 2016 r.
- 2) „Co wynika z amerykańskiej kampanii wyborczej dla USA, świata i Polski”? – 24.10. 2016 r.
- 3) Zamknięte spotkanie z Rolfem Nikelem – Ambasadorem Republiki Federalnej Niemiec. „Niemiecka perspektywa: europejska polityka zagraniczna oraz bezpieczeństwo” – 14.12.2016r.
- 4) „Polityka zagraniczna i polityka bezpieczeństwa USA za prezydentury Donalda Trumpa – możliwe scenariusze” – 1.02.2017 r.
- 5) „Relacja USA - Rosja - UE: wyzwania i zagrożenia dla polskiej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa”. Czego oczekivalibyśmy od Szczytu NATO w Warszawie?” - 19.04.2017 r.

Zaproszenia na konferencje stanowią załącznik nr 2 do sprawozdania.

Ponadto SEA było współorganizatorem:

1. Udział Jerzego M. Nowaka w spotkaniu z Prezydentem RP – 29 wrzesień 2016 roku.

Prezydent Andrzej Duda rozmawiał z przedstawicielami polskich ośrodków analitycznych o realizacji postanowień szczytu NATO w Warszawie. Stowarzyszenie Euro-Atlantyckie reprezentował były ambasador RP przy NATO oraz Wiceprzewodniczący Rady Wykonawczej SEA – ambasador Jerzy M. Nowak.

Według Prezydenta RP polskie think tanki odegrały ważną rolę w przygotowaniach do szczytu. Zarówno uczestnicząc w debacie publicznej na temat polskich oczekiwań, jak i prezentując oraz promując polskie stanowisko wśród zagranicznych środowisk eksperckich i opiniotwórczych.

Ośrodki analityczne są również istotnym elementem mogącym wspierać cele polskiej polityki związanej z realizacją postanowień szczytu, szczególnie dotyczących wzmocnienia wschodniej flanki NATO. W trakcie spotkania prezydent podkreślił, że jest zainteresowany ich aktywnością na tym polu, a także wszelkimi przedstawianymi przez nie analizami, opiniami i ocenami.

W spotkaniu uczestniczyli także szef BBN minister Paweł Soloch oraz minister Krzysztof Szczerski.

Rekomendacje i opinie SEA:

1. Krótka ocena Szczytu NATO – Jan M. Nowak (czerwiec 2016 r.);
2. Informacja Prezesa M. Goliszewskiego w związku z wizytą w Warszawie Jensa Stoltenberga (czerwiec 2016 r.);
3. „NATO i Polska po Szczycie w Warszawie – Nowe wyzwania, nowe odpowiedzi” (wrzesień 2016 r.);
4. Stanowisko SEA wyrażone podczas debaty „Polityka zagraniczna i polityka bezpieczeństwa USA za prezydentury Donalda Trumpa – możliwe scenariusze” (luty 2017 r.);
5. Rekomendacje po konferencji „Relacja USA - Rosja - UE: wyzwania i zagrożenia dla polskiej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa”. Czego oczekivalibyśmy od Szczytu NATO w Warszawie?” (kwiecień 2017 r.)

Treść rekomendacji i opinii zawarta jest w załączniku nr 3 do sprawozdania.

Wszystkie Rekomendacje opracowane przez SEA są przekazywane Prezydentowi RP, premierowi, ministrom, marszałkom Sejmu i Senatowi, szefom komisji sejmowych, przewodniczącym klubów i kół poselskich, jak również innym osobom piastującym najwyższe stanowiska w RP, a także mediom.

Wydarzenia i zaangażowanie SEA:

1. Inauguracja Akademii Euro-Atlantyckiej SEA.

W dniu 19 kwietnia 2017 podczas konferencji „Relacja USA-Rosja-UE: wyzwania i zagrożenia dla polskiej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa” miała miejsce inauguracja Akademii Euro-Atlantyckiej SEA.

Dwudziestu liderów/liderek rozpoczęło swoją euro-atlantyczną przygodę.

Zarząd Stowarzyszenia Euro-Atlantyckiego podjął decyzję o utworzeniu Akademii Euro-Atlantyckiej SEA. Celem przedsięwzięcia jest wzbogacenie wiedzy słuchaczy o zagadnienia dotyczące:

1. spraw euroatlantyckich.
2. interesów Polski w NATO i Unii Europejskiej.
3. mechanizmów funkcjonowania organizacji zbiorowego bezpieczeństwa.
4. polityki zagranicznej Polski zwłaszcza w dziedzinie bezpieczeństwa międzynarodowego.
5. roli i zadań NATO.
6. polityki bezpieczeństwa i obrony Unii Europejskiej oraz obronności Polski.
7. demokratyzacji stosunków międzynarodowych, kultury obronnej i strategicznej.
8. historii integracji europejskiej w kontekście polityki bezpieczeństwa i obrony.
9. polskiej polityki gospodarczej w ujęciu bezpieczeństwa i obronności.
10. modernizacji polskiej armii.

11. polskiego przemysłu pracującego na rzecz instytucji obrony i bezpieczeństwa kraju.
12. cyberbezpieczeństwa.

Akademia Euro-Atlantycka SEA koordynowana przez Zarząd SEA, funkcjonować będzie w formie:

- prelekcji
- odczytów
- konferencji
- warsztatów
- spotkań dyskusyjnych.

Wykłady prowadzone są przez wybitnych ekspertów – uczestników polskiego życia publicznego, również we współpracy z instytucjami zajmującymi się problematyką obronności Polski oraz polityką zagraniczną i bezpieczeństwa narodowego. Cykl szkoleniowy w Akademii obejmuje 10 specjalistycznych wykładów, których terminy i tematykę ustalać będzie Zarząd SEA. Podstawą zaliczenia wykładu będzie uzyskanie pozytywnej oceny. Kanclerzem Akademii został wybrany gen. prof. Bogusław Smólski.

Słuchacze Akademii otrzymują:

1. Certyfikat przyjęcia do Akademii
2. Dyplom – świadectwo ukończenia Akademii
3. Stosowne rekomendacje w przypadku ubiegania się o zatrudnienie w instytucjach zajmujących się problematyką objętą wykładami Akademii.

2. Uruchomienie nowej strony internetowej SEA

W okresie wakacyjnym 2016 roku uruchomiono i udostępniono członkom Stowarzyszenia nową, nowoczesną i intuicyjną stronę internetową SEA. Strona posiada nowoczesny lay out oraz funkcje umożliwiające jej łatwiejszy odbiór i nawigację przez internautów.

3. Książka o Stowarzyszeniu

W okresie 2016 – maj 2017 trwały prace nad książką – dokumentem o Stowarzyszeniu – „Głos SEA w sprawach najważniejszych”. Znalazła się w niej historia SEA, rola Stowarzyszenia w działaniach na rzecz przystąpienia Polski do NATO, zaangażowanie w sprawach obronności naszego kraju. Także rekomendacje, stanowiska i poglądy SEA, powstałe i rozpowszechniane na przestrzeni ostatnich lat, które otrzymywali Prezydent RP, rząd, Parlament. Książka jest kompendium wiedzy o SEA, ale stanowić także będzie doskonały materiał promocyjny.

4. SEA na Twitterze.

Od października 2014 roku, SEA popularyzuje podejmowane przez siebie działania z wykorzystaniem nowoczesnego kanału komunikacji – Twittera. W marcu 2017 r., SEA śledziło już 800 followersów, wśród których znajdują się przedstawiciele Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych, dziennikarze, politycy, dyplomaci, PR – owcy. Są przygotowywane krótkie wywiady z członkami Stowarzyszenia, podpisane jako stanowisko SEA. Wykorzystanie i dalsze rozwijanie narzędzia, jakim jest Twitter powinno znacząco wyeksponować ogromny potencjał intelektualny Stowarzyszenia. Jest to bardzo ciekawa formuła, usprawniająca przepływ informacji pomiędzy SEA a przestrzenią publiczną.

5. W 2016 roku zmarł Jarosław Giziński, wieloletni członek SEA i przewodniczący Komisji Rewizyjnej SEA.

III. Komitet Przemysłowy SEA:

Komitet Przemysłowy SEA w dalszym ciągu podejmuje działania nakierowane na rzecz wspierania i promowania swoich firm członkowskich.

Na forum Komitetu Przemysłowego, podczas organizowanych spotkań, istnieje możliwość omówienia zagadnień dotyczących przemysłu obronnego, modernizacji armii itd. – czyli wszystkich spraw będących w kręgu zainteresowania członków Komitetu.

W skład Komitetu Przemysłowego SEA wchodzi Członkowie Wspierający, członkowie władz SEA i eksperci SEA.

Członkowie Wspierający SEA tworzący Komitet Przemysłowy:

- Prezes Zarządu Adam Janik - Zakłady Mechaniczne Bumar Łabędy SA,
- Prezes Zarządu, Dyrektor Generalny Ryszard Kardasz - PCO SA,
- Prezes Paweł Drabczyński - Drabpol Sp. Jawna P.Drabczyński i Wspólnik,
- Prezes – Dyrektor Zarządzający Sebastian Magadzio – Airbus Group Polska Sp. z o.o.,
- Prezes Zarządu Marek Wośko - MAW Telecom International SA,
- Prezes Zarządu – Dyrektor Naczelny - Mariusz Kolankowski, Piotr Jaromin - Dyrektor ds. marketingu i sprzedaży - MESKO SA,
- Prezes Zarządu Piotr Wojciechowski - WB Electronics SA,
- Prezes Zarządu, Dyrektor Naczelny Adam Janik – Rosomak SA (b. Wojskowe Zakłady Mechaniczne SA.)

W skład Komitetu Przemysłowego wchodzi również członkowie władz SEA:

- Marek Goliszewski – Prezes Zarządu
- Janusz Onyszkiewicz – Przewodniczący Rady Wykonawczej
- Leon Komornicki – Członek Rady Wykonawczej
- Janusz Steinhoff – Członek Rady Wykonawczej

oraz eksperci SEA

- Józef Jędruch
- Marian Moraczewski
- Bogusław Smólski

Członkowie Komitetu Przemysłowego uczestniczą w posiedzeniach Zarządu i Rady Wykonawczej SEA.

Posiedzenia Komitetu Przemysłowego odbyły się w następujących terminach:

1. 30 czerwca 2016 r.,
2. 15 lutego 2017 r.

Protokoły z posiedzeń Komitetu Przemysłowego są zawarte w załączniku nr 4 do sprawozdania.

IV. Sekcja Akademicka SEA

Sekcja Akademicka SEA zrzesza studentów zainteresowanych polityką zagraniczną Polski, sprawami międzynarodowymi oraz kwestiami związanymi z szeroko pojętym bezpieczeństwem międzynarodowym.

Podstawowym celem Sekcji Akademickiej jest działalność oświatowa mająca na celu upowszechnianie wiedzy o głównych zagadnieniach polskiej polityki zagranicznej ze szczególnym uwzględnieniem roli i miejsca polski w NATO i Unii Europejskiej.

1. Sekcja Akademicka od 2017 roku zajmuje się także koordynacją projektu Akademii Euro-Atlantyckiej.

Celem przedsięwzięcia jest wzbogacenie wiedzy słuchaczy o zagadnienia dotyczące:

- ✓ związków euroatlantyckich oraz interesów Polski w NATO, Unii Europejskiej oraz innych instytucjach bezpieczeństwa demokratycznego krajów Europy.
 - ✓ polityki zagranicznej Polski zwłaszcza w dziedzinie bezpieczeństwa międzynarodowego
 - ✓ roli i zadań NATO, polityki bezpieczeństwa i obrony Unii Europejskiej oraz obronności Polski
 - ✓ demokratyzacji stosunków międzynarodowych, kultury obronnej i strategicznej
 - ✓ integracji europejskiej w kontekście polityki bezpieczeństwa obrony
 - ✓ polityki bezpieczeństwa i obronności Polski w ujęciu politycznym i ekonomicznym
 - ✓ modernizacji polskiej armii
 - ✓ polskiego przemysłu pracującego na rzecz instytucji obrony i bezpieczeństwa kraju.
- Akademia Euro-Atlantycka SEA funkcjonuje w formie prelekcji, odczytów, konferencji i spotkań dyskusyjnych.

- ✓ Inauguracyjny wykład Akademii odbył się w dniu 19 kwietnia br. w siedzibie SEA – Pałac Lubomirskich, Warszawa, Plac Żelaznej Bramy 10. Temat wykładu: „Relacja USA – Rosja – UE: wyzwania i zagrożenia dla polskiej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa”.
- ✓ W dniu 18 maja 2017 r. odbyło się II spotkanie w ramach Akademii Euro-Atlantyckiej zorganizowane przez Sekcję Akademicką Stowarzyszenia Euro-Atlantyckiego. Pan Paweł Fleischer przeprowadził wykład na temat „Mechanizmy funkcjonowania organizacji zbiorowego bezpieczeństwa”
- ✓ W dniu 30 maja 2017 r. odbyło się III spotkanie w ramach Akademii Euro-Atlantyckiej zorganizowane przez Sekcję Akademicką Stowarzyszenia Euro-Atlantyckiego. Dr Jacek Raubo przeprowadził wykład na temat „Role, zadania i cele NATO”

Sekcja Akademicka zorganizowała także konkurs wiedzy o sprawach euroatlantyckich dla studentów. Konkurs został skierowany do studentów I i II stopnia, jednolitych studiów magisterskich lub równorzędnych. Konkurs składał się z jednego etapu, w którym należało opracować jedno z 12 zagadnień w formie pisemnej.

Wybrane Zagadnienia:

- ✓ sprawy euroatlantyckie
- ✓ interesy Polski w NATO i Unii Europejskiej

Prace należało przesłać do 5 czerwca 2017 r. Wyniki zostaną ogłoszone 7 czerwca 2017 r. Wręczenie nagród nastąpi 19 czerwca 2017 r.

2. Ponadto reprezentanci Sekcji Akademickiej SEA brali udział w konferencjach organizowanych przez SEA.
3. W dniu 30 maja 2017 r. odbyło się Walne Zgromadzenie Członków Sekcji Akademickiej Stowarzyszenia Euro-Atlantyckiego .
4. W roku sprawozdawczym podejmowano inicjatywę w sprawie Międzynarodowego Konkursu Aliante 2017 i 2018. W tym celu SA SEA kontaktowała się z Jagiełło 2000 i Ministerstwem Obrony Narodowej. Podejmowane działania okazały się nieskuteczne.

V. INFORMACJE DODATKOWE:

1. Liczba członków SEA wynosi 280 osób.
2. Funkcję dyrektora Biura Zarządu SEA pełni Ewa Sochocka – Urban.
(Od dnia 1 września 2014 roku).

Odpowiada za:

Obsługę biurowo-organizacyjną Zarządu Stowarzyszenia:

- a. prowadzenie dokumentacji Zarządu SEA w tym przyjmowanie i ewidencjonowanie korespondencji przychodzącej do SEA, zabezpieczenie dokumentów, porządkowanie oraz prowadzenie archiwum w sposób przejrzysty oraz czuwanie nad terminowym i prawidłowym obiegiem dokumentów.
- b. kompletowanie materiałów na posiedzenia Władz SEA (przygotowanie porządku obrad na podstawie wniosków Członków Zarządu, zbieranie

- materiałów - stanowisk, przygotowanie projektów uchwał Zarządu wg wskazań Prezesa Zarządu),
- c. sporządzanie protokołów z posiedzeń Władz SEA,
 - d. przygotowywanie dokumentów związanych z Walnym Zgromadzeniem Członków SEA,
 - e. przygotowywanie pism na wniosek Prezesa SEA.
3. Opracowywanie artykułów (prasa i media elektroniczne), opracowywanie tekstów promocyjnych, folderów, broszur itp.
 4. Tłumaczenie materiałów informacyjnych SEA z języka polskiego na angielski i z angielskiego na polski.
 5. Organizacja zleconych przez Prezesa konferencji tematycznych SEA.
 6. Koordynowanie i monitorowanie zadań wynikających z decyzji władz Stowarzyszenia.
 7. Koordynację przygotowań do konferencji organizowanych przez SEA – współpracę w tym zakresie z organizatorem.
 8. Bieżący monitoring realizacji prac zleconych w ramach zawartych umów.
 9. Monitoring odnowień Członków Wspierających SEA.
 10. Koordynację kontaktów członków i władz Stowarzyszenia.
 11. Sporządzanie i uaktualnianie (tytuły, stanowiska i adresy e – mail) listy adresowej członków SEA.
 12. Bieżącą współpracę z biurem rachunkowym.
 13. Prowadzenie strony www SEA i Facebooka.

VI. Medal Euro-Atlantycki

Medal Euro-Atlantycki otrzymują osoby, które swoją działalnością realizują misję Stowarzyszenia, jaką jest budowanie społeczeństwa obywatelskiego poprzez inicjowanie publicznej dyskusji oraz rozwijanie dialogu z instytucjami odpowiedzialnymi za umacnianie więzów euro-atlantyckich, bezpieczeństwo, obronność i politykę zagraniczną Polski.

Podczas debaty „Relacja USA - Rosja - UE: wyzwania i zagrożenia dla polskiej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa”, wręczono Medal Euro-Atlantycki Ambasadorowi Januszowi Reiterowi.

VII. Stan finansów SEA

Sprawozdanie finansowe jest do wglądu w biurze Zarządu Stowarzyszenia.

Porządek posiedzenia Prezydium SEA

dn. 14.09.2016 r.

1. Przyjęcie porządku spotkania.
2. Informacje Prezesa SEA.
3. Wnioski organizacyjne po konferencji SEA nt. obronności Polski (17.05.2016 r).
4. Stan przygotowań do konferencji SEA w dniu 26.09.2016r., oceniającej praktyczne rezultaty Szczytu NATO w dniach 8 – 9 lipca br. w Warszawie.
5. Stan przygotowań do konferencji SEA w dniu 19.10.2016 r., poświęconej kampanii prezydenckiej w USA i ewentualnych konsekwencjach dla Polski i Europy.
6. Brexit – skutki dla relacji europejskich i transatlantyckich.
7. Polski przemysł obronny w kontekście przetargów dla firm zagranicznych.
8. Rosja/Ukraina – czy grozi nam eskalacja konfliktu? Postawa Polski.
9. Kontakty SEA – MON, MSZ.
10. Publikacja/książka „Głos SEA w sprawach najważniejszych”.
11. Nowa strona internetowa SEA.
12. Sprawy wniesione.

Protokół z posiedzenia Prezydium SEA
dn. 14.09.2016r.

1. Przyjęcie porządku spotkania – Marek Goliszewski.

Porządek spotkania został przyjęty bez uwag.

2. Informacje Prezesa.

Prezes SEA otworzył spotkanie i poinformował uczestników Prezydium o aktualnych i planowanych działaniach SEA.

3. Wnioski organizacyjne po konferencji SEA nt. obronności Polski.

W dniu 17 maja br. odbyła się konferencja poświęcona obronności Polski. SEA w swoim stanowisku zwróciło Ministerstwu Obrony Narodowej uwagę, że jego aktualna koncepcja zawiera w sobie wiele ideologicznych aspektów. Pojawiają się one przy organizowaniu brygad obrony terytorialnej. Prezes Goliszewski poinformował, że stanowisko SEA w tej sprawie zostało wysłane do MON i MSZ, niestety do chwili obecnej brak jest odpowiedzi. Nie wiemy też, jaka jest aktualna koncepcja obronności Polski. Zagadnienie to jest związane z **punktem 9 porządku prezydium – „Kontakty SEA z MON i MSZ”**. Zdaniem Prezesa Goliszewskiego mamy dzisiaj do czynienia z monopolem politycznym. To problem dlatego, bo ciężko jest budować społeczeństwo obywatelskie w sytuacji, kiedy ekspertyzy i opinie spoza ośrodków władzy nie docierają do niej albo nie są w ogóle brane pod uwagę. W związku z tą sytuacją, Prezes zwrócił się z pytaniem czy i w jaki sposób SEA powinno i ma nawiązywać kontakty z przedstawicielami aktualnej władzy, czy SEA powinno wystąpić z formalnym wnioskiem o nawiązanie tej współpracy? Cenne będą uwagi dotyczące tego problemu. Według Antoniego Wierzejskiego w sprawach obronności należałoby nawiązać kontakt z wiceministrem Tomaszem Szatkowskim (MON). Wywodzi się on ze środowiska think-thanków i mógłby dobrze przysłużyć się dla SEA. Zdaniem Wojciecha Gilewskiego warto by było pozyskać osobę Michała Jacha (Komisja Obrony w Sejmie). Obie te osoby mogłyby być otwarte na współpracę, w tym uczestniczyć w organizowanych przez SEA konferencjach i innych wydarzeniach. Prezes Goliszewski stwierdził, że niezbędne jest pogłębienie kontaktów z Ministerstwem Obrony. Poinformował też, że będzie zwracał się do MSZ i MON, w tym do poszczególnych komisji Sejmu i Senatu z propozycją współpracy, wymiany informacji i poglądów. Będą też wystosowane zaproszenia z ramienia SEA. Sprawa

pozyskania, nawiązania i utrzymania dobrych kontaktów z osobami z grona decydentów jest dla dobrego funkcjonowania SEA istotna.

4. Stan przygotowań do konferencji SEA w dniu 19.10.2016 r., poświęconej kampanii prezydenckiej w USA i ewentualnych konsekwencjach dla Polski i Europy.

Podczas dyskusji zdecydowano o zmianie terminu konferencji. Konferencja „Co wynika z amerykańskiej kampanii wyborczej dla USA, świata i Polski”? Odbędzie się ona w dniu 24.10.2016 r., o godzinie 17.00. Prezes Goliszewski poddał pod dyskusję, czy nie warto by ze względu na pracę zawodową członków SEA organizować spotkania SEA w godzinach popołudniowych. W takich godzinach (16.00 – 17.00) większa ilość osób miałaby większą szansę brać w nich udział. Propozycja spotkała się z akceptacją. Prezes poinformował też, że prowadzi się rozmowy z mediami dotyczące relacjonowania spotkań SEA. Następnie prof. Longin Pastusiak, który będzie organizatorem merytorycznym najbliższej konferencji przedstawił jej główne założenia. Dyskusja będzie rozpoczęta zagajeniem przez prof. Pastusiaka i redaktora portalu Onet Bartosza Węglarczyka. Podczas debaty zostaną wyjaśnione mechanizmy wyborcze w USA. Redaktor Węglarczyk przedstawi społeczne i wewnętrzne uwarunkowania w USA. Zostaną omówione programy wyborcze Hillary Clinton i Donalda Trumpa, w tym rola tzw. „trzeciej partii”. Zaprezentowane będą konsekwencje możliwych wyników wyborów prezydenckich dla stosunków polsko – amerykańskich.

5. Brexit i Rosja/Ukraina – czy grozi nam eskalacja konfliktu? Postawa Polski.

Podczas dyskusji zdecydowano, że temat Brexitu oraz sytuacji na Ukrainie zostanie omówiony na jednej z planowanych konferencji SEA, ale nie w najbliższym czasie. Według W. Gilewskiego jest jeszcze za wcześnie, żeby omawiać zagadnienie i konsekwencje Brexitu. Jego zdaniem, wszystko jest jeszcze możliwe, łącznie z wykorzystaniem luk prawnych, które umożliwią Wielkiej Brytanii, jeżeli taka będzie wola społeczna, na pozostanie w Unii Europejskiej.

6. Polski przemysł obronny w kontekście przetargów dla firm zagranicznych.

Prezes Goliszewski poinformował, że polskie firmy alarmują, że przy przeprowadzanych w Polsce przetargach preferowane są firmy zagraniczne. Będzie rozmawiał na ten temat z przedsiębiorcami. Zdecydowano, że SEA podejmie się organizacji konferencji, opisującej bieżącą sytuację polskiego przemysłu obronnego w kontekście przetargów dla firm zagranicznych.

7. Publikacja/książka „Głos SEA w sprawach najważniejszych”.

Prezes SEA poinformował, że w SEA trwają prace nad książką – dokumentem o Stowarzyszeniu – „Głos SEA w sprawach najważniejszych”. Znajdzie się w niej historia SEA, rola Stowarzyszenia w działaniach na rzecz przystąpienia Polski do NATO, zaangażowanie w sprawach obronności naszego kraju. Także rekomendacje, stanowiska i poglądy SEA, powstałe i rozpowszechniane na przestrzeni ostatnich lat, które otrzymywali Prezydent RP, rząd, Parlament. W związku z przygotowaniem książki, Prezes zwraca się z prośbą do wszystkich, którzy brali udział w pracach SEA i mają do przekazania swoje wspomnienia o nadsyłanie ich do Biura Zarządu SEA. Książka będzie prezentowana politycznym i biznesowym gremiom w kraju i za granicą.

8. Nowa strona internetowa SEA

Prezes poinformował, że uruchomiona została nowa strona internetowa SEA. Posiada nowy layout, jest bardziej przyjazna dla użytkownika. Znajduje się na niej też wiele nowych funkcji, które mogą ułatwić korzystanie z zamieszczanych informacji.

Sprawy wniesione

- Prezes Goliszewski zwrócił się z apelem do członków SEA o jak najczęstsze komentowanie bieżących wydarzeń krajowych i międzynarodowych.

Na tym Prezydium zakończyło spotkanie.

Porządek posiedzenia Prezydium SEA
dn. 23.11.2016 r.

1. Przyjęcie porządku zebrania.
 - a. Konferencja SEA (14.12.2016) – propozycje tematów.
 - b. Plan modernizacji polskiej armii
2. Rola polskiego przemysłu obronnego
3. Czy III wojna światowa rozpocznie się na Bliskim Wschodzie?
4. Plan działalności SEA w I półroczu 2017 – terminy i tematyka.
5. Rola Stowarzyszenia Euro-Atlantyckiego jako think – tanku.
6. Przygotowania do wydania książki „Głos SEA w sprawach najważniejszych”.
7. Kandydaci do uhonorowania medalem Euro-Atlantyckim.
8. Sprawy wniesione.

Protokół z posiedzenia Prezydium SEA
dn. 23.11.2016r.

1. **Przyjęcie porządku spotkania – Marek Goliszewski.**

Porządek spotkania został przyjęty bez uwag.

2. **Informacje Prezesa.**

Prezes SEA otworzył spotkanie i poinformował uczestników Prezydium o aktualnych i planowanych działaniach SEA. Prezes podziękował także prof. Longinowi Pastusiakowi za przygotowanie konferencji „Co wynika z amerykańskiej kampanii wyborczej dla USA, świata i dla Polski”. Zebrała ona pozytywne recenzje.

3. **Konferencja SEA - 14.12.2016 r.**

Najbliższa konferencja SEA odbędzie się w najbliższą środę - 14.12.2016 r., godz.16.00. Weźmie w niej udział ambasador Republiki Federalnej Niemiec Rolf Nickel. Ambasador podzieli się swoim spojrzeniem na wybory amerykańskie i relacje transatlantyckie. Spróbujemy odpowiedzieć na pytania: jak mogą się kształtować relacje USA – Europa po Brexicie i objęciu prezydentury przez Donalda Trumpa; jak będą się kształtować relacje Unia Europejska – NATO wobec nowych zagrożeń; pożądana rola OBWE w budowaniu stabilnego środowiska bezpieczeństwa w Europie. Spotkanie odbędzie się według zasad "Chatham House". Debata nie będzie transmitowana online i nie będą zapraszani dziennikarze.

4. **Plan działalności SEA w I półroczu 2017 r. Propozycje tematów konferencji SEA.**

Prezes Goliszewski zaproponował zorganizowanie konferencji dotyczącej planu modernizacji polskiej armii oraz roli przemysłu zbrojeniowego. Jak poinformował, planuje się organizację tego spotkania we współpracy z Polską Grupą Zbrojeniową. Propozycję poparł gen. Leon Komornicki. Jego zdaniem, żeby konferencja została dobrze przygotowana, należy wcześniej przeprowadzić spotkania i omówić zagadnienia oraz program konferencji w mniejszym gronie z przewodniczącym PGZ – Tomaszem Siemiątkowskim, przewodniczącym Sejmowej komisji Obrony Narodowej – Michałem Jachem i zastępcą przewodniczącego – Markiem Jakubiakiem. Podczas konferencji to przewodniczący PGZ lub reprezentujący go Prezes mógłby przedstawić aktualny stan Polskiej Grupy Zbrojeniowej, w tym także program techniczny modernizacji polskiej armii. Propozycję zorganizowania takich spotkań oraz konferencji poparł prof. Bogusław Smólski. Zaproponował ponadto, żeby spotkanie miało bardziej ogólny kontekst – modernizacja polskiej armii na tle wyzwań stojących

przed polską armią. Według prof. Pawła Soroki należy zaprosić także wysokich przedstawicieli MON –u.

Prezes Goliszewski poinformował następnie, że w związku z brakiem oczekiwanych decyzji dotyczących modernizacji przemysłu obronnego, SEA przygotowuje się do „konferencji inspirującej” na podstawie rozmów i ustaleń zaproponowanych przez gen. Komornickiego i prof. Smólskiego z posłami z Komisji Obrony Narodowej oraz z Przewodniczącym PGZ i ministrem w MON – Bartoszem Kownackim. Szczegóły dotyczące konferencji (tematyka i uczestnicy) zostaną ustalone w trybie roboczym. Jako wstępny termin konferencji ustalono kwiecień 2017 roku.

Profesor Smólski zaproponował organizację seminarium dotyczącego systemu bezpieczeństwa i obronności Polski: jak ten system powinien wyglądać? Co stanowi cel strategiczny i bezpieczeństwa w tym obszarze? SEA mogłoby wykazać się tutaj także rolą „inspirującą” i wskazującą brakujące rozwiązania. Tak debata byłaby interesująca. SEA powinno także rozważyć konferencję na temat ruchów migracyjnych. Zdaniem ministra Janusza Onyszkiewicza, taka tematyka odbiegałaby jednak od profilu działalności SEA.

Profesor Soroka zgłosił propozycję debaty związanej z przyszłością stosunków euroatlantyckich po objęciu prezydentury przez Donalda Trumpa. Zaproponował termin – drugą połowę 2017 roku. Minister Onyszkiewicz nawiązał do swojej wcześniejszej propozycji – „Czy III wojna światowa rozpocznie się na Bliskim Wschodzie?”. Tytuł debaty był celowo prowokujący, jak stwierdził minister, nawiązujący do bardzo skomplikowanej i zapalnej sytuacji na Bliskim Wschodzie. Warto omówić panujący tam konflikt, zwłaszcza w momencie, gdy nie wiemy, jakie będzie podejście prezydenta Trumpa do tego problemu. Według prof. Pastusiaka zagadnienie jest warte omówienia, jednak pod innym tytułem – „Czy grozi nam konflikt regionalny i ponadregionalny na Bliskim Wschodzie?”. Generał Komornicki zaproponował organizację przez SEA debaty dotyczącej problemu obrony terytorialnej, strategii obronnej Polski oraz obrony cywilnej kraju. Zwłaszcza to ostatnie zagadnienie jest, jego zdaniem w różnych dysputach politycznych pomijane. W Polsce w chwili obecnej obrona cywilna nie funkcjonuje. Nie istnieje medyczne zabezpieczenie, infrastruktura mieszkaniowa jest nieprzygotowana na wypadek konfliktu zbrojnego.

Zdaniem amb. Nowaka SEA musi zajmować swój głos w istotnych, dziejących się aktualnie sprawach. Jedną z nich jest przesuwanie się Polski z obszaru zachodu na wschód. Ambasador Nowak zaproponował konferencję – „Polska w załamującym się systemie bezpieczeństwa”. Jego zdaniem sytuacja międzynarodowa jest trudna – Polska izoluje się sama, jest nowy prezydent w USA, są problemy z Turcją – tutaj głos SEA musi być słyszany. Profesor Longin Pastusiak widzi potrzebę przyjrzenia się świadomości polskiego społeczeństwa w kwestii obronności kraju i zbadania, czy Polacy są już podzieleni w kwestiach politycznych i obronności. Antoni Wierzejski zaproponował konferencję pod roboczym tytułem „Strategia obronna Polski a nowa administracja amerykańska”. Jego zdaniem warto też powrócić do tematu „wojny informacyjnej” ze względu na jego aktualność. Wierzejski zwrócił też uwagę na potrzebę selekcji poruszanych przez SEA tematów – wybór tych, którymi nie zajmują się inne think – tanki.

Anna Pełka – członek Zarządu SEA zwróciła uwagę na zmieniającą się pozycję Polski w Europie i na świecie. Podzieliła ona stanowisko amb. Nowaka - negatywnego

kierunku tych zmian. Jak powiedziała A. Pełka znajduje to odzwierciedlenie choćby w podejściu krajów nordyckich do Polski. Jak poinformowała, w ostatnim czasie Norwegia, Szwecja i Finlandia zmieniły strukturę departamentów w swoich MSZ –ach i przesunęły Polskę z obszaru Europy północnej do obszaru Europy środkowej i wschodniej. Stwierdziła z ubolewaniem, że Polska przestała być partnerem w tzw. północnym układzie. Jest to dla naszego kraju niekorzystne, jesteśmy eliminowani ze współpracy „północnej”. Jak najbardziej zasadna jest więc, według A. Pełki dyskusja SEA na temat aktualnej pozycji Polski w świecie. Następnie, Minister Onyszkiewicz zgłosił propozycję organizacji konferencji związanej z doktryną nuklearną NATO.

5. **Rola Stowarzyszenia Euro-Atlantyckiego jako think – tanku.**

Stowarzyszenie Euro-Atlantyckie gromadzi wielu ekspertów gotowych do zajmowania stanowiska w istotnych sprawach krajowych i międzynarodowych. Jak powiedział Prezes Goliszewski, rolą SEA jest budowanie społeczeństwa obywatelskiego – bez względu na to, na ile w danym momencie głos SEA ma wpływ i jest w praktyce brany pod uwagę przez decydentów politycznych. SEA kontynuuje i będzie kontynuowało swoją obywatelską misję. Będzie kierować swoje stanowiska do środowisk prominentnych, w celu wywarcia na nich długofalowego wpływu. SEA ma mówić głośno, zdecydowanie i wyraziście. Ze względu na pogarszającą się sytuację finansową naszego kraju, jak zauważył Prezes, istnieje szansa, że skłoni to rządzących do wsłuchiwania się w głos ekspertów. Stowarzyszenie będzie istniało tylko wówczas, gdy będzie akceptowane przez naszych odbiorców. Według prof. Pastusiaka think – tank może spełniać swoją rolę tylko w momencie woli odbioru jego komunikatów z drugiej strony. Wtedy możemy mówić o faktycznym wpływie. Jak powiedział min. Onyszkiewicz jednym z przykładów na opiniotwórczą rolę SEA jest zaproszenie amb. Nowaka w tym roku jako eksperta przez prezydenta Andrzeja Dudę. Prezes Goliszewskiego stwierdził, że SEA dalej dużą wagę będzie przywiązywać do tematu stosunków euro-atlantyckich i obronności. Będzie też starało się podejmować działania w interesie swoich firm członkowskich.

6. **Przygotowania do wydania książki „Głos SEA w sprawach najważniejszych” .**

Prezes Goliszewski poinformował, że książka o SEA jest w przygotowywaniu. Większą część jej treści stanowią będą rekomendacje, pozostała zawartość to początki i historia Stowarzyszenia. Prezes zaapelował do członków SEA o nadsyłanie do biura Zarządu SEA posiadanych materiałów i dokumentów archiwalnych. Książka powinna ukazać się w I kwartale 2017 roku i będzie pokazywała dorobek SEA jako Stowarzyszenia w najważniejszych ośrodkach politycznych, przemysłowych i opiniotwórczych w kraju i za granicą.

7. **Kandydaci do uhonorowania medalem Euro-Atlantyckim.**

Prezes Goliszewski zaapelował do członków SEA o zgłaszanie kandydatur zasłużonych osób, które mogłyby zostać uhonorowane medalem Euro-Atlantyckim za ich wkład w rozwój stosunków euro-atlantyckich, obronność i bezpieczeństwo Polski oraz zwiększanie jej roli w strukturach NATO. Poprosił o przesyłanie propozycji do biura Zarządu SEA.

Na tym Prezydium zakończyło spotkanie.

Porządek posiedzenia Prezydium SEA
dn. 25.01.2017r.

1. Przyjęcie porządku spotkania.
2. Informacje Prezesa SEA.
3. Wnioski organizacyjne po spotkaniu z Ambasadorem Republiki Federalnej Niemiec Rolfem Nikelem – „Niemiecka perspektywa: europejska polityka zagraniczna i bezpieczeństwo” (14.12.2016 r).
4. Stan przygotowań do konferencji SEA w dniu 1.02.2017r. , o roboczym tytule „Zaprzysiężenie Trumpa na Prezydenta USA – miejsce Polski w systemie bezpieczeństwa” . Referuje Janusz Onyszkiewicz.
5. Rozmowy SEA z PGZ i MON w sprawie przemysłu obronnego.
6. Propozycje konferencji SEA w 2017 roku (I połowa 2017 r.)
7. Sprawy wniesione.

Protokół z posiedzenia Prezydium SEA **dn. 25.01.2017r.**

1. Przyjęcie porządku spotkania – Marek Goliszewski

Porządek spotkania został przyjęty bez uwag.

2. Informacje Prezesa

Prezes SEA otworzył spotkanie i poinformował uczestników Prezydium o aktualnych i planowanych działaniach SEA.

Przedstawił ogólne informacje dotyczące konferencji SEA – „Polityka zagraniczna i polityka bezpieczeństwa USA za prezydentury Donalda Trumpa – możliwe scenariusze”. Koordynatorem merytorycznym tej konferencji był Janusz Onyszkiewicz. Prezes Goliszewski poprosił J. Onyszkiewicza o zreferowanie jej głównych założeń.

3. Stan przygotowań do konferencji SEA – „Polityka zagraniczna i polityka bezpieczeństwa USA za prezydentury Donalda Trumpa – możliwe scenariusze”.

Konferencja odbyła się w dniu 1 lutego 2017 r., w siedzibie SEA. Koordynator konferencji Janusz Onyszkiewicz przedstawił główne tezy i założenia konferencji. Wśród panelistów byli: Amb. Adam Kobieracki (MSZ, amerykańista) i Michał Baranowski (German Marshall Fund w Warszawie). Panel prowadził Janusz Onyszkiewicz. Podczas debaty zostały zadane pytania: Czy może dojść do porozumienia USA – Rosja, które odbije się negatywnie na bezpieczeństwie Europy Środkowo – Wschodniej? Jak mogą kształtować się relacje USA – Polska, Unia Europejska, NATO? Efektem konferencji jest stanowisko SEA, w którym zostały zawarte i przekazane dalej wnioski z konferencji SEA.

4. Rozmowy SEA z PGZ i MON w sprawie konferencji dotyczących firm polskiego przemysłu obronnego.

Prezes Goliszewski poinformował, że wspólnie z gen. Leonem Komornickim i prof. Bogusławem Smólskim prowadzone są prace i rozmowy poświęcone przemysłowi obronnemu. Powinniśmy niedługo poznać w tej sprawie plany Ministerstwa Obrony Narodowej. Prezes poinformował, że wspólnie z gen Komornickim i premierem Steinhoffem spotkał się z przewodniczącym Rady Nadzorczej PGZ – Tomaszem Siemiątkowskim. Przewodniczący Siemiątkowski zobowiązał się do zebrania niezbędnych informacji oraz zaproponował włączenie w organizowaną konferencję na temat przemysłu obronnego sekretarza stanu w MON – Bartosza Kownackiego. Jego zdaniem, pokazanie zainteresowania Stowarzyszenia tą tematyką, jak i współpraca z MON są niezwykle istotne z punktu widzenia interesów Polskiego Przemysłu

Obronnego. Według ministra Andrzeja Karkoszki należałoby rozważyć, czy konferencja poświęcona przemysłowi obronemu miałaby jednodniową formułę, czy też nie warto zorganizować serii konferencji, które firmy – państwowe (PGZ) czy prywatne znalazłyby się w kręgu zainteresowania SEA. A. Karkoszka zwrócił uwagę na skomplikowaną sytuację firm prywatnych, które borykają się obecnie z szeregiem problemów, w przeciwieństwie do przemysłu państwowego, który się konsoliduje i rozwija. Według Prezesa Goliszewskiego konferencja powinna zostać poświęcona zarówno sprawom przemysłu państwowego, jak i problemom firm prywatnych.

Pułkownik Moraczewski zwrócił uwagę na zmagające się z trudnościami firmy zagraniczne zarejestrowane w naszym kraju. Jego zdaniem, powinno się wspomnieć podczas konferencji także o nich. Prof. Smólski uważa, że przy pracach związanych z konferencją należy wykorzystać jako punkt wyjścia Strategiczny Przegląd Obrony i na tej bazie zbudować stanowisko i wnioski SEA.

5. Propozycje konferencji SEA w 2017 r.

Prezes Goliszewski zwrócił się z pytaniem, którą z konferencji SEA powinno zorganizować w bieżącym roku. Minister Onyszkiewicz zaproponował konferencję dotyczącą bezpieczeństwa w rejonie Azji Południowo – Wschodniej, Anna Pełka – wpływ relacji pomiędzy Rosją i USA na bezpieczeństwo Polski, amb. Gilewski przypomniał o zbliżających się wyborach w Europie w tym roku - Niemczech i Francji.

Prezes Goliszewski zaproponował konferencję o roboczym tytule „Jak wybory w Niemczech i Francji wpłyną na bezpieczeństwo Polski”. Poinformował też, że wszystkie trzy propozycje tematów konferencji na rok 2017 zostaną wzięte pod uwagę.

Sprawy wniesione

- Prezes Goliszewski poinformował o aktualnym stanie prac nad publikacją o SEA – „Głos SEA w sprawach najważniejszych”. Prace nad książką są na ukończeniu. Zostaną wyeksponowane głównie stanowiska i rekomendacje SEA. Planowana objętość wyniesie około 100 stron. Prezes zwrócił się z apelem do członków SEA o dosyłanie na adres mailowy biura Zarządu SEA wspomnień z początków funkcjonowania Stowarzyszenia.

Na tym Prezydium zakończyło spotkanie.

Porządek posiedzenia Prezydium SEA
dn. 22.03.2017r.

1. Przyjęcie porządku spotkania.
2. Informacje Prezesa SEA.
3. Propozycje tematu na najbliższą konferencję SEA (3.04.2017) . Wybór tematu i koordynatora debaty.
 - „Jak wybory w Niemczech i Francji wpłyną na bezpieczeństwo Polski”
 - „Wpływ relacji pomiędzy Rosją i USA na bezpieczeństwo Polski.”
 - inne.
4. Sprawy wniesione.

Protokół z posiedzenia Prezydium SEA
dn. 22.03.2017r.

1. Przyjęcie porządku spotkania – Marek Goliszewski

Porządek spotkania został przyjęty bez uwag.

2. Informacje Prezesa

Prezes SEA otworzył spotkanie i poinformował uczestników Prezydium o aktualnych i planowanych działaniach SEA.

Prezes Goliszewski poinformował o przeniesieniu konferencji SEA z dnia 3.04 na 19.04. 2017 roku. Potwierdził też, że Stowarzyszenie zorganizuje w debatę poświęconą przemysłowi obronemu. Poinformował, że gen. Leon Komornicki – przewodniczący Komitetu Przemysłowego SEA spotkał się z kilkoma osobami w tej sprawie – konferencja najprawdopodobniej zostanie zorganizowana w maju. Debata w dniu 19 kwietnia zostanie poświęcona jednemu z tematów, które zgłaszali członkowie SEA.

3. Propozycje tematu na najbliższą konferencję SEA (19.04.2017). Wybór tematu i koordynatora debaty.

- „Jak wybory w Niemczech i Francji wpłyną na bezpieczeństwo Polski”,
- „Wpływ relacji pomiędzy Rosją i USA na bezpieczeństwo Polski”,
- inne.

Prezes Goliszewski przedstawił najbardziej zwracające uwagę, zgłoszone wcześniej przez członków Stowarzyszenia, propozycje tematów konferencji SEA. Poza tematami związanymi z wyborami w Niemczech i Francji oraz wpływem relacji pomiędzy Rosją i USA na nasze bezpieczeństwo Prezes przedstawił najważniejsze tematy:

- „Zmiany w Polskiej Armii i ich wpływ na relacje z NATO i USA”
- „Kryzys migracyjny – identyfikacja obszarów wpływu oraz narzędzi politycznych Federacji Rosyjskiej na państwa NATO i Unii Europejskiej”,
- „Partnerstwo, rywalizacja, wrogość – projekcje zmian strategicznej pozycji Turcji w NATO”,
- „Białoruś i jej inkorporacja do Federacji Rosyjskiej – mit czy rzeczywistość”,
- „Cele polskiej polityki zagranicznej”,
- „Jakiej Unii Europejskiej Polska chce”.

Według Prezesa Goliszewskiego zaproponowane tematy mogą być najbardziej interesujące z punktu widzenia członków Stowarzyszenia. Poprosił uczestników

Prezydium do zabrania głosu w sprawie wyboru najbardziej aktualnego tematu najbliższej konferencji SEA.

Zdaniem prof. Longina Pastusiaka wśród zagadnień zabrakło tematu „Problem perspektyw stosunków euro-atlantyckich”. Aktualnie mamy do czynienia z nieprzewidywalnym Prezydentem USA, przed nami wybory w Niemczech i Francji, pojawiły się prawdziwe problemy w stosunkach euro-atlantyckich. Biorąc pod uwagę powyższe sprawy, należałoby zorganizować konferencję poświęconą tym kwestiom w październiku tego roku. Będziemy mieli poważne problemy w stosunkach euro-atlantyckich – jest to przedmiot szczególnego zainteresowania SEA. Według pułkownika Moraczewskiego tematem najbliższej konferencji powinny być relacje pomiędzy Rosją i USA i ich wpływ na bezpieczeństwo Polski. Ambasador J.M. Nowak zauważył, że obecnie poważnym problemem jest zmierzanie Polski w kierunku politycznej marginalizacji i do tego SEA powinno się odnieść. Jako propozycję tematu przedstawił „Sposoby podjęcia starych i nowych wyzwań stojących przed Polską w dziedzinie polityki zagranicznej i bezpieczeństwa”. Tomasz Badowski uważa, że należy skupić się nad dostępnymi narzędziami i możliwościami jakie Polska ma do wykorzystania w obszarach wpływu na bieżącą sytuację krajową i międzynarodową. Zdaniem prof. Smólskiego w najbliższym czasie SEA powinno zająć się wpływem relacji pomiędzy dwoma mocarstwami na bezpieczeństwo Polski. Zdaniem W. Gilewskiego należy zwrócić uwagę na zagrożenie oddalania się Polski od Europy, nie tylko w sensie gospodarczym, ale także militarnym – powstawanie Europy dwóch prędkości. Antoni Wierzejski zwrócił uwagę, że w temacie relacji Rosji i USA brakuje Unii Europejskiej i zaproponował dodanie jej do tematu najbliższej konferencji SEA.

Dokonano wstępnego wyboru prelegentów i układu konferencji. Prezes Goliszewski poinformował, że tak jak zawsze SEA przygotowuje i przedstawi wnioski i rekomendacje z konferencji naszym władzom.

Następnie, głos zabrał gen. Leon Komornicki, który potwierdził organizację przez SEA konferencji dotyczącej obronności. Będzie ona zrealizowana we współpracy z polskim przemysłem obronnym i MON – em. Zostały podjęte w tym kierunku działania. Odbyło się spotkanie z Przewodniczącym PGZ – Tomaszem Siemiątkowskim oraz z ministrem Bartoszem Kownackim. Oboje zaakceptowali potrzebę takiej konferencji. W chwili obecnej czekamy na potwierdzenia udziału w niej min. Kownackiego, która zależy od akceptacji jego przełożonego. Z udziałem MON-u lub bez, SEA tą konferencję przygotowuje, jest w chwili obecnej wystarczająca ilość wiedzy o sytuacji w polskim przemyśle zbrojeniowym i Stowarzyszenie powinno się do tego odnieść. Informacjami na ten temat podzielili się z SEA na posiedzeniu Komitetu Przemysłowego Prezesa państwowych i prywatnych firm zbrojeniowych. Niedawno ukazał się poprawiony plan modernizacji technicznej armii. Pojawiły się w nim dwa programy dotyczące obrony terytorialnej i cyberbezpieczeństwa – próby zagwarantowania bezpieczeństwa w tym zakresie. Jest też wybrany nowy prezes PGZ – Błażej Wojnicz. Prezes Wojnicz zlecił opracowanie nowej strategii PGZ, co może opóźnić konferencję SEA. Generał Komornicki poinformował, że konferencja powinna odbyć się w maju, nawet bez udziału MON-u. SEA będzie próbowało przedstawić aktualny obraz sytuacji polskiego przemysłu obronnego. Szczegółowy termin zostanie uzgodniony.

Sprawy wniesione

- Prezes Goliszewski poinformował o spotkaniu z Przewodniczącym sekcji Akademickiej SEA Kryspinem Radzio. Spotkanie dotyczyło możliwych sposobów włączenia w prace SEA młodego pokolenia. Istotne jest, żeby zainteresować ich i zaangażować w to, co dzieje się w naszym kraju oraz w stosunkach euro-atlantycznych. Jest propozycja, żeby SEA prowadziło dla młodych ludzi szkolenia i wykłady – Akademia Euro-Atlantycka. Udział w Akademii kończyłby się certyfikatem SEA. Prezes poinformował też, że na etapie ukończenia jest publikacja o SEA „Głos SEA w sprawach najważniejszych”. Książka ta ma szansę stać się narzędziem promocyjnym, zachęcającym do zaangażowania w prace SEA.
- Antoni Wierzejski zaproponował, żeby uruchomić w SEA program praktyk i staży dla młodych ludzi.

Na tym Prezydium zakończyło spotkanie.

STOWARZYSZENIE EURO-ATLANTYCKIE

zaprasza 26 września (poniedziałek) 2016r. w godz. 14.00 - 17:00 do siedziby SEA (Pałac Lubomirskich)

przy pl. Żelaznej Bramy 10 w Warszawie na debatę pt.

NATO i Europa po Szczycie NATO w Warszawie. Nowe wyzwania, nowe odpowiedzi

Swoj punkt widzenia przedstawia:

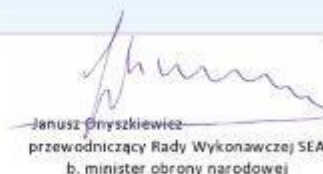
- ▶ Amb. Adam Kobieracki (MSZ)
- ▶ Dr Justyna Gotkowska (OSW)
- ▶ Dr Anna Maria Dyner (PISM)
- ▶ Dyr. Piotr Włodarski (BBN)

Panel prowadzi amb. Jerzy M. Nowak - SEA i uczelnia Vistula.

Zamierzamy odpowiedzieć na wiele istotnych pytań:

- ▶ Czy ustanowione w Warszawie „powstrzymanie na dystans” na wschodniej flance jest wystarczające dla stawienia czoła rosyjskiemu wyzwaniu? Jeśli nie, to jakie środki są niezbędne dla wiarygodnej obrony i adaptacji Sojuszu do zmieniającego się środowiska bezpieczeństwa?
- ▶ Jakie jest realne zagrożenie wynikające z rosyjskiej doktryny przewidującej możliwość „deeskalacyjnego uderzenia jądrowego” i jaka powinna być reakcja Sojuszu w kwestii tzw. atomowego odstraszenia? Jaka ma być dwutorowa polityka wobec Rosji?
- ▶ Czy istnieje realna możliwość budowy nowego ładu po złamaniu post-zimnowojennego porządku w 2014 r (jaki w nim miejsce dla USA, Rosji, Niemiec, Ukrainy i Polski)?
- ▶ Polskie dylematy bezpieczeństwa, w tym stosunek do propozycji wzmocnienia sektora obronności Unii Europejskiej (tworzenie wspólnych sił zbrojnych)?

Marek Goliński
prezes SEA

Janusz Bryszkiewicz
przewodniczący Rady Wykonawczej SEA
b. minister obrony narodowej

STOWARZYSZENIE EURO-ATLANTYCKIE

zaprasza 24 października (poniedziałek) 2016r. w godz. 17.00 - 19:00 do siedziby SEA (Pałac Lubomirskich)
przy pl. Żelaznej Bramy 10 w Warszawie na debatę pt.

Co wynika z amerykańskiej kampanii wyborczej dla USA, świata i dla Polski?

Zamierzamy odpowiedzieć na wiele istotnych pytań:

- ▶ **Program Hillary Clinton i Donalda Trumpa.**
- ▶ **Omówienie przebiegu kampanii wyborczej.**
- ▶ **Rola tzw „trzeciej partii”.**
- ▶ **Konsekwencje dla stosunków polsko – amerykańskich.**

Dyskusję rozpoczną:

- ▶ **Prof. dr hab. Longin Pastusiak (SEA i Akademia Finansów i biznesu Vistula, marszałek Senatu w latach 2001-2005)**
- ▶ **Red. Bartosz Węglarczyk (redaktor BW - Onet)**

Deбата transmitowana będzie on – line.

Marek Goliszewski

Prezes SEA

Janusz Onyszkiewicz

przewodniczący Rady Wykonawczej SEA
b, minister obrony narodowej

STOWARZYSZENIE EURO-ATLANTYCKIE

zaprasza **14 grudnia (środa) 2016r. w godz. 16.00 - 18:00** do siedziby SEA (Pałac Lubomirskich)
przy pl. Żelaznej Bramy 10 w Warszawie na

Spotkanie z Rolfem Nikelem – Ambasadorem Republiki Federalnej Niemiec

Niemiecka perspektywa: europejska polityka zagraniczna oraz bezpieczeństwo

Przedstawimy:

- ▶ ***Jak mogą się kształtować relacje USA – Europa po Brexicie i objęciu prezydentury przez Donalda Trumpa***
- ▶ ***Jak kształtować relacje Unia Europejska – NATO wobec nowych zagrożeń***
- ▶ ***Pożądana rola OBWE w budowaniu stabilnego środowiska bezpieczeństwa w Europie***

Marek Goliński

Prezes SEA

Janusz Onyszkiewicz

przewodniczący Rady Wykonawczej SEA
b. minister obrony narodowej

Liczba miejsc ograniczona. W celu rejestracji prosimy odesłać wypełniony formularz zgłoszeniowy pod [✉ zarzad@sea.org.pl](mailto:zarzad@sea.org.pl) do dn. 13.11.2016 r.
Stowarzyszenie Euro-Atlantyckie [✉ Plac Żelaznej Bramy 10, 00-136 Warszawa](mailto:SEA@placzelaznejbramy10.pl), www.sea.org.pl

STOWARZYSZENIE EURO-ATLANTYCKIE

zaprasza 1 lutego (środa) 2017r. w godz. 14.00 - 17:00 do siedziby SEA (Pałac Lubomirskich)
przy pl. Żelaznej Bramy 10 w Warszawie na debatę pt.

Polityka zagraniczna i polityka bezpieczeństwa USA za prezydentury Donalda Trumpa – – możliwe scenariusze

Swój punkt widzenia przedstawia:

- ▶ Prof. Zbigniew Lewicki (politolog, Uniwersytet Warszawski)
- ▶ Amb. Adam Kobieracki (MSZ, amerykańista)
- ▶ Michał Baranowski (German Marshall Fund w Warszawie, dyrektor Biura)

Panel prowadzi prof. Zbigniew Lewicki.

Zamierzamy odpowiedzieć na wiele istotnych pytań:

- ▶ *Czy może dojść do porozumienia USA – Rosja, które odbije się negatywnie na bezpieczeństwie Europy Środkowo - Wschodniej ?*
- ▶ *Jak mogą kształtować się relacje USA – Polska, Unia Europejska, NATO?*

Marek Goliżewski
prezes SEA

przewodniczący Rady Wykonawczej SEA
b. minister obrony narodowej

Liczba miejsc ograniczona. W celu rejestracji prosimy odesłać wypełniony formularz zgłoszeniowy pod zarzad@sea.org.pl do dn. 31.01.2017r.
Stowarzyszenie Euro-Atlantyckie ☒ Plac Żelaznej Bramy 10, 00-136 Warszawa, www.sea.org.pl

STOWARZYSZENIE EURO-ATLANTYCKIE

zaprasza 19 kwietnia (środa) 2017 r. w godz. 14.00 - 16:00 do siedziby SEA (Pałac Lubomirskich)
przy pl. Żelaznej Bramy 10 w Warszawie na debatę pt.

Relacja USA – Rosja – UE: wyzwania i zagrożenia dla polskiej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa

Brexit, zapowiedź nowej polityki prezydenta USA, ruchy „narodowościowe” i antyunijne w Europie, spór o finansowanie w NATO – to wszystko zaczęło budować nowy światowy ład. Jakie miejsce zajmie w nim Polska?

Rozważania rozpoczną:

- ▶ **Stanisław Ciosek** – ambasador RP w Rosji (1989 – 1996)
- ▶ **Longin Pastusiak** – amerykańista, marszałek Senatu (2001-2005)
- ▶ **Marek Prawda** – dyrektor przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Polsce
- ▶ **Janusz Reiter** – dyplomata i publicysta, ambasador RP w Niemczech w latach 1990 – 1995 i USA (2005 – 2007)
- ▶ **Ryszard Schnepf** – ambasador RP w USA (2012 – 2016)

Wnioski i rekomendacje wynikające z dyskusji zostaną przekazane ministrowi spraw zagranicznych i ministrowi obrony narodowej.

Marek Goliżewski
prezes SEA

Janusz Onyszkiewicz
przewodniczący Rady Wykonawczej SEA
b. minister obrony narodowej

Liczba miejsc ograniczona. W celu rejestracji prosimy odesłać wypełniony formularz zgłoszeniowy pod [☛](mailto:zarzad@sea.org.pl) zarzad@sea.org.pl do dn. 18.04.2017 r.
Stowarzyszenie Euro-Atlantyckie ☐ Plac Żelaznej Bramy 10, 00-136 Warszawa, www.sea.org.pl

Załącznik nr 3

Informacja Prezesa SEA Marka Goliszewskiego w związku z wizytą w Warszawie Jensa Stoltenberga – 1 czerwiec 2016

W związku z wizytą sekretarza generalnego NATO Jensa Stoltenberga w Warszawie, Stowarzyszenie Euro-Atlantyckie informuje, że przedstawiło władzom państwowym następujące propozycje:

1. W 2009 roku przyjęto dla Państw Bałtyckich i Polski tzw. plany ewentualnościowe, określające jakie działania zostaną przez Sojusz podjęte w wypadku agresji na któryś z tych krajów. W obecnej sytuacji (a nie widać przesłanek by sądzić, że może ona ulec rychłej zmianie) należałoby umocnić wiarygodność Sojuszu przez daleko idącą konkretyzację tych planów z dokładnym określeniem wojskowych sił i środków, które będą do realizacji tych planów wydzielone.

2. Zgodnie z decyzjami Szczytu w Newport, Północno-Wschodni Korpus ze Szczecina ma być korpusem o najwyższej gotowości, aby mógł reagować na ewentualnie pojawiające się zagrożenia w naszym regionie. W związku z tym byłoby koniecznym stałe przypisanie do tego korpusu konkretnych jednostek wojskowych, odchodząc od dotychczasowej roli tego korpusu jako wyłącznie jednostki dowódczej.

3. Ustanowiona na poprzednim Szczycie tzw. Szpica, czyli VJTF, winna być zdolna do rzeczywiście natychmiastowego reagowania i do tego potrzebne jest daleko posunięte uproszczenie mechanizmu decyzyjnego dotyczącego jej użycia. I tak np. SACEUR, czyli głównodowodzący NATO winien być w stanie mocą własnej decyzji zarządzić stosowną do sytuacji dyslokację VJTF, pozostawiając zgodę co do podjęcia przez nią działań zbrojnych odpowiednim gremiom Sojuszu o uproszczonym i sprawnym mechanizmie decyzyjnym.

Realizacja takich jak wymienione celów, niewątpliwie umocni wiarygodność Sojuszu nie tylko wśród krajów członkowskich ale przede wszystkim na zewnątrz i znakomicie zwiększy jego siłę odstraszania. Należy też zadbać o to, by w politycznych decyzjach Szczytu znalazło odbicie przekonanie, że dla bezpieczeństwa krajów NATO jest rzeczą ogromnej wagi to, co będzie się działo zarówno na szeroko rozumianym Bliskim Wschodzie i też na Ukrainie. Jeśli bowiem ten kraj miałby stać się „drugą Białorusią” to sytuacja bezpieczeństwa krajów granicznych uległaby dramatycznemu pogorszeniu.

Marek Goliszewski
Prezes

J.M. Nowak – Krótka ocena szczytu NATO

Decyzje o militarnym wzmocnieniu flanki wschodniej NATO są skromne, ale wyrastają swoim znaczeniem nieco poza symboliczne gwarancje, co jest istotną nowością.. Państwa flanki wschodniej otrzymują nie tylko słowne potwierdzenie artykułu 5 Traktatu Waszyngtońskiego, ale także rzeczowe gwarancje siły, które za nimi stoją. Rozwiązanie to ponadto zapewnia automatyzm działania wojskowego sojuszu w razie zbrojnej napaści. Co więcej, rosną zdolności Sojuszu do przeciwstawienia się różnym formom wojny hybrydowej, agresji cybernetycznej oraz zagrożeniom wynikającym z rozwoju broni rakietowych. . Wszystkie te środki mają charakter obronny i są kontynuacją decyzji i procesu zapoczątkowanego na szczycie NATO w Newport dwa lata wcześniej. Jest to także rezultat co najmniej dziesięciolecia ofensywy polskiej dyplomacji w Kwaterze Głównej NATO.

Szczyt podjął także ważną decyzję o dwutorowości stosunków z Rosją: powstrzymywania i równoległego dialogu z Rosją, poczynając od wypracowywania mechanizmów unikania incydentów zbrojnych na lądzie, morzu i w powietrzu. Mimo agresywnej postawy Rosji, nie naruszono postanowień o współpracy NATO z Rosją z lat 1997 (Madryt) i 2002 (Rzym). Przekazano Rosji ponownie sygnał, gdzie znajduje się czerwona, nieprzekraczalna linia jej nacisku na flankę wschodnią. Potwierdzono poparcie dla Ukrainy w sprawie Krymu, Donbasu i Ługańska oraz rozszerzono współpracę z Kijowem w dziedzinie wojskowej.

Szczyt był ważnym potwierdzeniem jedności Zachodu, także w relacjach Unia Europejska – UE, w jego adaptacji do stawiania czoła współczesnym wyzwaniom i zagrożeniom. Wobec tzw. Brexit-u, NATO wyrasta na główny instrument jedności całego Zachodu. W tym sensie wzrasta jego geopolityczne znaczenie.

Dla Polski najistotniejsze znaczenie ma wzmocnienie flanki wschodniej. Dla skuteczności tego wzmocnienia istotne będą sposoby wcielania w życie w najbliższych miesiącach osiągniętych w Warszawie porozumień. Publiczne upomnienie Polski w sprawie praworządności przez prezydenta Obamę jest ważnym przypomnieniem, że NATO nie jest tylko wspólnotą obrony terytorialnej, ale przede wszystkim sojuszem polityczno-wojskowym, stojącym w obronie wspólnych wartości. Strona Polska dobrze zdała egzamin z organizacyjnej strony sojuszniczego szczytu.

Opracowanie: Amb.Jerzy M. Nowak

REKOMENDACJE SEA

NATO i POLSKA PO SZCZYCIE W WARSZAWIE – NOWE WYZWANIA, NOWE ODPOWIEDZI

(wnioski z debaty w Stowarzyszeniu Euro-Atlantyckim w dniu 26 września 2016 r.)

1. Z punktu widzenia bezpieczeństwa Polski, wyniki lipcowego szczytu NATO w Warszawie są pozytywne, bo stanowią pierwszy konkretny krok w kierunku zapobiegania zagrożeniom ze strony Rosji (odstraszanie). Wymiar wojskowy tego odstraszania (głównie cztery wielonarodowe bataliony na flance wschodniej) ułatwia wprawdzie wciąganie sojuszników do obrony przed ew. agresją rosyjską, ale ma charakter „powstrzymywania na dystans”. Uwzględnia niemieckie stanowisko – poszanowania przynajmniej ducha porozumień z Moskwą w kwestii rozmieszczania potencjału obronnego na terytoriach państw przyjętych do sojuszu po 1999 roku.

Po raz pierwszy od zakończenia „zimnej wojny” Sojusz zdecydował się na uzupełnienie programu wzmocnienia (*reinforcement*) sił państw członkowskich w razie potrzeby (poprzez przerzuty sił o charakterze ekspedycyjnym – NRF) o koncepcję - na razie niewielkiego - rozmieszczania sił w pobliżu potencjalnej linii frontu (*forward deployment*).

Decyzji warszawskiej towarzyszy też postulat równoczesnego prowadzenia z Federacją Rosyjską dialogu w sprawach bezpieczeństwa. Jednakże, poza werbalną deklaracją, nie podjęto w konkretny sposób zagrożenia wynikającego z rosyjskiej doktryny przewidującej możliwość „deescalacyjnego uderzenia jądrowego”, bo dotąd nie przeprowadzono wewnętrznego przeglądu polityki nuklearnej NATO. W tej kwestii wyczuwalna jest niechęć Niemiec i kilku innych sojuszników zachodnich do wznawiania tej kwestii, zgodnie z linią Berlina postulującą traktowanie Rosji raczej jako „wyzwania”, a nie tylko jako „partnera”.

2. Na razie nie ma bezpośredniego, egzystencjalnego zagrożenia bezpieczeństwa Polski, ale procesy dezintegracji ładu międzynarodowego i wzrost nieprzewidywalności w stosunkach międzynarodowych (wybory w USA, Niemczech i Francji, wyzwanie rosyjskie i wojna z Ukrainą, wojna domowa w Syrii i terroryzm ISIS, niebezpieczeństwa konfrontacji USA z Chinami na Morzu Południowo-Chińskim itd.) narzucają konieczność pilnego zadbania o wiarygodność odstraszania NATO i należyte funkcjonowanie sojuszu.

W kontekście obaw o postawę Rosji, rosną bowiem także niepokoje związane ze stagnacją w kwestii nakładów na zbrojenia w Europie Zachodniej, rozdźwięki co do priorytetów działania Sojuszu na wschodniej i południowej flance, zbyt wolne podejmowanie działań sojuszniczych. Jednostronne podejmowanie przez zachodnich sojuszników, a także Słowację i Węgry, poszukiwań pragmatycznego *modus vivendi* w stosunkach z Rosją może Polskę osamotnić.

3. Rosyjska polityka odzyskiwania imperialnej pozycji w Europie i na świecie (w tym stref wpływów), gruntowna modernizacja i rozbudowa sił zbrojnych rozpoczęta po wojnie z Gruzją w 2008 r. oraz łamanie przez Moskwę zasad i norm międzynarodowych są aktualnie najbardziej bezpośrednimi wyzwaniami dla polskiej polityki bezpieczeństwa. Trzeba mieć na uwadze, że główną obsesją rosyjskich strategów jest budowa amerykańskiej tarczy antyrakietowej w Europie, bo ich zdaniem może ona stanowić w przyszłości zagrożenie dla rosyjskiego potencjału strategicznego, a poza tym oznacza zbliżenie infrastruktury militarnej USA/NATO do granic Rosji. Stąd biorą się obawy Rosji związane z budową bazy w Redzikowie.

Priorytetem, oprócz umacniania własnego potencjału obronnego, jest działanie w ramach sojuszu, przede wszystkim w sensie umacniania wiarygodności i automatycznego stosowania art. 5 Traktatu Waszyngtońskiego, a także skuteczne uczestnictwo w kształtowaniu wspólnej polityki bezpieczeństwa w Europie. Zagrożenie dla polskiego bezpieczeństwa nie polega bowiem na zmasowanym ataku militarnym czy nawet wojną hybrydową, ale na strategicznym osamotnieniu i na wzroście wpływów rosyjskich w regionie.

4. Na czoło **praktycznych działań** polskiej dyplomacji wysuwa się zaangażowanie we wcielanie w życie postanowień warszawskiego szczytu NATO :
 - a. W horyzoncie do następnego sojuszniczego szczytu (zapewne późną wiosną 2017 r. w Brukseli) konieczna jest „praca organiczna” polegająca na dopilnowaniu **PEŁNEJ** realizacji warszawskiego pakietu. Oznacza to

m.in. unikanie w tym czasie wysuwania nowych inicjatyw, gdyż mogłyby zakłócić lub spowolnić tempo implementacji – w czasie kolejnego szczytu pojawią się nowe wyzwania. Chodzi tu nie tylko o „dopilnowanie” działań KG NATO i samych sojuszników, ale także o solidne odrabianie własnego „zadania domowego”, dot. m.in.: realizacji porozumienia SOFA, obowiązków wynikających z roli jednego z państw gospodarzy wielonarodowego batalionu (*host nation support*). W tych kwestiach powinniśmy być „prymusem”. Dotyczy to także pilnej modernizacji sprzętu polskiej armii i dostosowania do wymogów NATO, zwłaszcza w dziedzinie obrony powietrznej, przeciwrakietowej i morskiej.

- b. Rotacyjne jednostki (bataliony) i ich funkcjonowanie powinny stać się częścią planowania wojskowego NATO i planów *contingency* na wypadek zagrożenia. Chodzi o to, aby stały się integralną częścią mechanizmu obronnego NATO, podobnie jak wczesne ostrzeżenie, rozbudowa zdolności przerzutu wojsk, zapobieganie agresji cybernetycznej oraz powrót do rozwijania tzw. ciężkich formacji wojskowych.
- c. Realizacja pakietu warszawskiego dotycząca rotacyjnych jednostek nie może jednak odbywać się kosztem postanowień dot. „szpicy”, która jest niewielką, ale realną siłą wojskową, uzupełniającą siły reagowania NATO (*NATO Reponse Force – NRF*), zdolne do zaangażowania także w obronę terytorialną, pod warunkiem, że ich przerzut na obszar działań nie napotka na przeszkody prawne, polityczne czy logistyczne.
- d. Nasze konkretne działania powinny brać pod uwagę potrzeby niezwłocznego, automatycznego i natychmiastowego działania w razie zagrożenia i akcji typu hybrydowego. Oczywiście żadne państwo sojusznicze nie zgodzi się na wciągnięcie do wojny bez podjęcia politycznej decyzji, zgodnej z konstytucyjnym porządkiem (decyzje w stolicach muszą następnie być zaakceptowane przez Radę Północnoatlantycką w KG NATO), co może powodować niebezpieczną zwłokę. Można jednak doprowadzić do wciągnięcia sojuszników w działania podprogowe, przed podjęciem ostatecznej decyzji.
- e. Na tle polityki Rosji, Morze Bałtyckie może stać się rejonem zapalnym. Jest już bowiem obszarem, gdzie Moskwa mnoży incydenty wojskowe mające testować reakcje innych państw, głównie członków Sojuszu oraz krajów nordyckich. Powinniśmy to uwzględnić w naszych rachubach i

uzupełniać sojusznicze działania o współpracę z państwami nordyckimi, zwłaszcza Szwecją.

- f. Rozważenia wymaga zaangażowanie Polski w aktywizację tematu wiarygodności odstraszania nuklearnego sojuszu, w ramach *Nuclear Policy Review*. Wskazana byłaby przy tym powściągliwość i nieeksponowanie roli naszego kraju jako promotora rozbudowy arsenałów nuklearnych i środków przenoszenia, a raczej jako orędownika skutecznego mechanizmu powstrzymywania Rosji przed ew. użyciem sił nuklearnych.
5. Polska musi walczyć o swoje interesy także w ramach NATO, ale w sposób nie antagonizujący sojuszników. Co więcej, powinniśmy poszukiwać „promotorów” naszych spraw. I odwrotnie, konieczne jest zapewnienie o naszej wiarygodności i unikanie wszelkich dwuznaczności w oficjalnych wypowiedziach (niezależnie od szczebla) dotyczących zastosowania art. 5 Traktatu.
6. Nie możemy zapominać, że obrona flanki wschodniej nie jest jedyną misją NATO. Dla niektórych sojuszników zagrożenia z południa mają priorytetowy charakter. Dlatego też proporcjonalnie powinniśmy angażować się w pozostałe misje sojuszu, jeśli nie istotnie w sensie militarnym, to znacząco w sensie politycznym.
7. Przyznając priorytet implementacji wojskowych części decyzji NATO, konieczne będzie twórcze wciągnięcie polskiej dyplomacji w polityczne aspekty dwutorowej polityki wobec Rosji i ew. tworzenia zaczątków nowego ładu europejskiego (nie może jednak być powrotu do *status quo ante*, zwłaszcza w odniesieniu do Krymu). W tej kwestii nie możemy zapominać o potrzebie ochrony suwerenności Ukrainy i o tzw. granicach kompromisu z Rosją.

Opracowanie: Amb. Jan Maria Nowak.

Stanowisko Stowarzyszenia Euro-Atlantyckiego

wyrażone podczas debaty
**„Polityka zagraniczna i polityka bezpieczeństwa USA za
prezydentury Donalda Trumpa- możliwe scenariusze”**

Warszawa, 13 lutego 2017 roku

Debata w SEA - Polityka zagraniczna i polityka bezpieczeństwa USA za prezydentury Donalda Trumpa- możliwe scenariusze.

W dniu 1 lutego 2017 roku odbyła się w Stowarzyszeniu Euro-Atlantyckim debata na temat „Polityka zagraniczna i polityka bezpieczeństwa USA za prezydentury Donalda Trumpa - możliwe scenariusze”.

Podstawowym problemem okazał się wysoki stopień niepewności co do możliwych scenariuszy ze względu na różne, często sprzeczne sygnały pochodzące zarówno od Donalda Trumpa jak też z jego najbliższego otoczenia. Można jednak stwierdzić, że amerykańska polityka, za prezydentury Donalda Trumpa będzie miała w większym niż dotychczas stopniu charakter transakcyjny, a w o wiele mniejszym oparta będzie o wartości, problemy demokracji i praw człowieka. Oznaczać to może prymat czynnika ekonomicznego nad innymi. Jeśli chodzi o ocenę zagrożeń, to można się spodziewać zwiększenia uwagi na międzynarodowy terroryzm, a także problemy z imigrantami w USA. Zapowiadane zwiększenie środków na obronę będzie nakierowane nie tylko na odtworzenie zapasów środków, ale także na wyraźne wzmocnienie marynarki wojennej w tym także korpusu Piechoty Morskiej, co może świadczyć o gotowości do zmierzania się USA z rosnącą asertywnością Chin w Azji Południowo-wschodniej, z czym koresponduje wyraźne przekonanie o potrzebie zmierzenia się z wyzwaniem, jakie w sferze gospodarczej stanowią dla USA Chiny.

Jeśli chodzi o relacje transatlantyckie to zachodzi obawa, że dla ekipy Donalda Trumpa Europa nie będzie szczególnie ważnym, niezbędnym politycznym partnerem, o czym świadczy choćby stosunek do Brexitu i widoczna u niektórych współpracowników Prezydenta antyeuropejskość. Nie musi to jednak oznaczać całkowitego odwrócenia się USA od NATO. Może to jednak oznaczać próbę dokonania zmian w Sojuszu przez wymuszanie większego zaangażowania w walkę z terroryzmem i gotowością polityczną i wojskową do wspierania USA w rozmaitych misjach poza obszarem odpowiedzialności Sojuszu. Należy też oczekiwać zwiększenia nacisków na wypełnianie przyjętych zobowiązań o powiększaniu wydatków

obronnych do wysokości 2% PKB. Nie wydaje się jednak, żeby zapoczątkowane w czasie poprzedniej prezydentury zaangażowanie USA we wzmacnianie wojskowej obecności USA i NATO w Europie Środkowo-Wschodniej mogło prędko doznać poważniejszego osłabienia. Utworzenie „Szpiczy” czy rozmieszczenie batalionów NATO w Polsce i krajach Bałtyckich jest wynikiem decyzji całego Sojuszu i wycofanie się z nich byłoby bardzo trudne. Wysłanie do Polski brygady jest co prawda decyzją wyłącznie amerykańską, ale zważywszy na to, że realizacja tego programu jest już dalece zaawansowana i Kongres przyznał na to odpowiednie środki, również nie wydaje się możliwym rychłe jego zaniechanie, choć nie można tego wykluczyć w przyszłości, kiedy pojawi się problem przyznania dodatkowych środków. Ogromne znaczenie będzie miało ułożenie stosunków USA-Rosja. Z jednej strony znane są daleko idące zapowiedzi Donalda Trumpa o potrzebie ich rewizji i ocieplenia, z drugiej jednak strony nowy Sekretarz Obrony gen. Mattis prezentuje wobec Rosji bardzo twarde stanowisko. Są więc dobre powody aby mieć nadzieję, że choć zmianie może ulec retoryka, środki i styl działania to zasadniczy zrąb amerykańskiej polityki nie ulegnie zmianie, jako że nie zmieniają się ani interesy USA ani też podstawowe ich zagrożenia. Jeśli zaś dojdzie do jakiegoś ułożenia się z Rosją to nie powinno to stać się kosztem Europy, a to także dlatego, że Rosja jako warunek wstępny do rozpoczęcia rozmów stawia wycofanie się NATO i USA z obecności na wschodniej flance, co nie jest do przyjęcia. Nie oznacza to możliwości propozycji ze strony Rosji np. wyciszenia napięcia w Donbasie za ustępstwa w innej części świata jak choćby na Bliskim Wschodzie.

Zupełnie nie jest jasne do jakiego stopnia na kształtowanie polityki amerykańskiej i jej utrzymywanie na tradycyjnym kursie wpływ może mieć Kongres USA i silne rozmaite lobbies (wojskowe, przemysłowe), a także ośrodki analityczne i akademickie. Z jednej strony Donald Trump w czasie kampanii wyborczej pokazał ogromną odporność na wpływ amerykańskiego establishmentu, niemniej jednak jego wpływu na amerykańską politykę tak wyraźnego w przeszłości nie można nie doceniać.

Tak więc, choć można mieć nadzieję, że polityka obecnej amerykańskiej administracji będzie oparta na korekcie dotychczasowego kursu bez daleko idącej zmiany kierunku, to nie można jednak całkowicie wykluczyć zwycięstwa takich scenariuszy jak

wprowadzanie przez USA ekonomicznego protekcjonizmu i narastania tendencji izolacjonistycznych, a nawet uleganiu pokusie powrotu do lansowanej np. przez wpływowego wybitnego polityka Henriego Kissingera idei „koncertu wielkich mocarstw” tak bliskiej Prezydentowi Putinowi.

Jeśli zaś chodzi o Polskę, to o ile nawiązanie bliskich kontaktów z nową amerykańską administracją jest czymś oczywistym, to jednak nie można kształtować naszych relacji z USA inaczej jak w kontekście europejskim. Każda próba szukania jakiegoś specjalnego wobec USA statusu kosztem pogorszenia naszych relacji w ramach Unii Europejskiej jest zarówno szkodliwa jak i nierealna, jako że dla USA nasz kraj może być interesującym partnerem tylko wtedy, gdy jego głos będzie miał dostrzegalną i realną siłę w UE.

Rekomendacje Stowarzyszenia Euro-Atlantyckiego

wyrażone po debacie

„Relacja USA-Rosja-UE: wyzwania i zagrożenia dla polskiej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa”

Sytuacja polityczna w naszym regionie ostatnimi czasy stała się jeszcze bardziej skomplikowana niż dotychczas. Jest to spowodowane wieloma czynnikami, jednym z nich jest wynik wyborów w Stanach Zjednoczonych.

Na stanowisko Prezydenta został bowiem wybrany człowiek, który nigdy nie pełnił żadnej funkcji z wyboru, nie ma też żadnego doświadczenia wojskowego, jak również zauważalnych kompetencji w polityce zagranicznej. Na dodatek panuje o nim opinia, oparta na jego rozlicznych często sprzecznych wypowiedziach w czasie kampanii wyborczej, że jest to polityk dość nieprzewidywalny, który ponadto nie będzie umiał współpracować z Kongresem. W szczególności jest wysoce niejasne, jak nowy prezydent chciałby ułożyć stosunki USA z Rosją co sprawia, że 63% obywateli USA jest zaniepokojonych tą kwestią. Rosja bardzo liczyła na składane w czasie kampanii wyborczej deklaracje Donalda Trumpa o konieczności ułożenia na nowo relacji z Rosją, a także na jego łagodniejsze podejście do problemu Krymu i Ukrainy. To jednak nie znajduje potwierdzenia w ostatnich wypowiedziach przedstawicieli nowej amerykańskiej administracji. Jak na razie nie wydaje się, żeby można było wrócić do

projektu jakże potrzebnej modernizacji Rosji w oparciu o współpracę z Zachodem, zarzuconej po agresji Rosji na Ukrainę.

Wszystko wskazuje na to, że Donalda Trumpa cechuje nostalgia za USA z lat 60-ych i chęć przywrócenia prymatu Ameryki tak, jak to wtedy miało miejsce, choć zupełnie nie wiadomo jak to miałyby się dokonać. Ta nieprzewidywalność polityki amerykańskiej i obawa zerwania jej ciągłości komplikuje dodatkowo problemy z jakimi zмага się Unia Europejska. Przez dziesiątki powojennych lat USA angażowało się bardzo istotnie w politykę europejską. Będąc poza Europą nie było obciążone bagażem tragicznych europejskich doświadczeń i mogło, często jako arbiter, angażować się w promowanie wielkich procesów politycznych takich jak integrowanie się Europy czy zjednoczenie Niemiec. Dzięki przywództwu i ochronie USA Europa mogła wycofać się z polityki światowego bezpieczeństwa i wykorzystywać jedynie elementy „miękkiej siły”. Dziś jednak nie jest jasne, do jakiego stopnia USA za prezydentury Donalda Trumpa będą chciały angażować się w rozwiązywanie problemów naszego regionu i czy ta polityka będzie nadal oparta także o pewne wartości, jak to było widoczne dotychczas, czy też będzie polityką „transakcyjną”, w której liczyć się będzie siła i twarde, wymierne i doraźne interesy.

Możliwy rozdział USA i Europy postawi ją w sytuacji wymuszonej samodzielności, do której Europa jeszcze nie jest dobrze przygotowana. Unia Europejska musi więc zyskać odpowiednią siłę zarówno wewnętrzną jak i na arenie międzynarodowej, a w interesie Polski- kraju o ograniczonych możliwościach samodzielnego oddziaływania na bieg spraw w skali światowej, a nawet w skali naszego regionu- jest działać na rzecz realizacji takiego programu.

Unia Europejska od 2008r zmuszona została do „zarządzania kryzysami” i nie była w stanie podjąć pojawiających się wyzwań o charakterze zewnętrznym, choć wykazała pewne zdolności do skutecznego działania jak w przypadku Iranu czy reakcji w postaci sankcji na agresywne działania Rosji. Niestety, pozycja Polski w Unii, jeszcze do niedawna bardzo silna, uległa ostatnimi czasy znacznemu osłabieniu. O znaczeniu

kraju decyduje bowiem ocena, czy dany kraj bardziej łączy czy też dzieli, buduje wspólnotę czy ją osłabia, czy łączy swój interes z interesem unijnym czy nie. I w tych kategoriach ocena Polski wypada ostatnio nie najlepiej.

Wobec coraz dobitniej prezentowanych przez główne kraje europejskie projektów rezygnacji z jednolitej struktury wewnątrz Unii i wprowadzenie „Europy wielu prędkości” Polska nie powinna mieć złudzeń, że ten proces uda się zahamować. Wobec tego należy podjąć decyzję o tym, czy będziemy starać się o wejście do trzonu decyzyjnego UE a więc o wejście do grupy o powiększającym się stopniu integracji, czy też pozostaniemy na obrzeżach tych procesów integracyjnych, a więc na pozostanie na politycznym marginesie naszego kontynentu.

Opracowanie: J. Onyszkiewicz

Załącznik nr 4

Komitet przemysłowy SEA – 30.06. 2016

DO CZŁONKÓW KOMITETU PRZEMYSŁOWEGO

W dniu 30 czerwca 2016 roku odbyła się w Komitecie Przemysłowym SEA debata na temat perspektyw współpracy przemysłów obronnych Polski i Ukrainy, a także problemów i barier w dalszym jej rozwoju. Wprowadzeniem do debaty były wystąpienia zaproszonych gości, a w tym m.in. gen. Waldemara Skrzypczaka – b. V-ce Ministra Obrony Narodowej, p. Oleha Karaniszczewa z Ambasady Ukrainy w Warszawie i p. Dariusza Oleszczuka (Senior Partner w międzynarodowej kancelarii prawniczej DENTONS) oraz przedstawiciele Polskiego Lobby Przemysłowego i Polsko-Ukraińskiej Izby Gospodarczej.

W ocenie zarówno członków SEA jak i Polskiego Lobby Przemysłowego istnieje w polskich przedsiębiorstwach stosunkowo niezłe rozeznanie co do możliwości rozwijania ukraińsko-polskiej współpracy w dziedzinie produkcji i handlu sprzętem i materiałami wojskowymi. Ukraina dysponuje nie tylko wiedzą i zdolnościami modernizacji sprzętu post-radzieckiego ale także w kilku dziedzinach reprezentuje światowy poziom jeśli chodzi o nowoczesne technologie. Dla Polski szczególnie interesującymi są m.in. technologie produkcji głowic rakiet (szczególnie przeciwpancernych i przeciwlotniczych), rakiet powietrze-powietrze, aktywnych osłon dla broni pancernej, modernizacji śmigłowców .

Wielki potencjał tkwi także we wspólnych działaniach na rynkach trzecich na których ciągle istnieje zapotrzebowanie na modernizację już posiadanego sprzętu poradzieckiego bądź też na nowe zakupy zmodernizowanych wersji takiego sprzętu.

W dyskusji zidentyfikowano szereg problemów utrudniających dalszy rozwój współpracy. I tak:

1. Zawarte jeszcze w 1996r porozumienie z Ukrainą o wzajemnych dostawach i

współpracy przemysłów obronnych obu krajów przewidywało powołanie, w ramach istniejącej na mocy innych porozumień międzyrządowej Komisji ds Współpracy Gospodarczej i Handlu, specjalnej podkomisji ds współpracy przemysłów obronnych. Ta Podkomisja miała na mocy przyjętego w r.2012 Protokołu zostać usytuowana z polskiej strony przy Ministerstwie Obrony Narodowej. Niestety, częściowo w wyniku zawirowań politycznych na Ukrainie ta podkomisja nie została jak dotąd powołana. Jeśli jednak w końcu podkomisja zostanie powołana, to nie rozwiąże to podstawowego problemu w rozwijaniu ścisłej i szerokiej współpracy jakim jest brak jasno wyartykułowanej woli politycznej do rozwijania tej współpracy i zapewnienia jej politycznego i pochodzącego od podstawowych ośrodków decyzyjnych państwa wsparcia. Tak więc, należałoby podnieść rangę tej Podkomisji stawiając na jej czele osobę w randze podsekretarza stanu (w dotychczasowych planach miała to być osoba w randze dyrektora) i wyposażyć ją w stosowne pełnomocnictwa zarówno od Ministra Obrony Narodowej jak też V-ce Premiera Morawieckiego, jako że rozwój polskiego przemysłu zbrojeniowego winien stać się jednym z zasadniczych elementów wielkiego programu modernizacji przemysłu polskiego .

2. Aby móc skutecznie rozwijać współpracę przemysłów obronnych strona polska winna jasno określić rozwijaniem czy pozyskiwaniem jakiego typu technologii jesteśmy zainteresowani i wydzielić odpowiednie na ten cel środki, gdyż przemysł sam, w obecnej jego kondycji nie jest w stanie kosztów takiego rozwoju udźwignąć.

3. Problemem sygnalizowanym przez polskich uczestników debaty była także inna kultura biznesowa w kręgach kierowniczych ukraińskiego przemysłu zbrojeniowego, szczególnie państwowego a także skłonność do przesadnej ochrony tajemnic wojskowych i przemysłowych. W efekcie, trudno jest czasem ocenić stopień nowoczesności rozwijanych na Ukrainie technologii ze względu na nieudostępnianie rozmaitych informacji czy danych.

4. Częstym problemem we wzajemnych kontaktach jest też opieszałość w podejmowaniu decyzji co widać np. w nie odpowiadaniu na listy. Dotyczy to, choć w różnym stopniu, obu stron. Ingerencja działającej sprawnie i o dużym politycznym ciężarze Podkomisji może pomóc rozwiązywać tego rodzaju problemy.

5. Członkostwo Polski w NATO jak i Unii Europejskiej nakłada na polski eksport

a także import uzbrojenia, wyposażenia czy technologii wojskowych dodatkowe ograniczenia. Pojawia się obawa, że ukraińsko-polska współpraca przemysłów zbrojeniowych, pozyskiwanie ukraińskich technologii bądź współprodukcja jakiegoś sprzętu czy uzbrojenia może być ze względów czysto komercyjnych i konkurencyjnych blokowana w instancjach sojuszniczych bądź unijnych. Stąd notatkowa waga politycznego wsparcia na szczeblu rządowym.

6. W niedalekiej przeszłości eksport na Ukrainę naszego sprzętu wojskowego napotykał na opory polegające na nieudzielaniu stosownych zgód przez stronę polską. Można sądzić, że było to wynikiem niepewności co do polityki polskiego rządu w tej sprawie. Jasny przekaz do stosownych agend MON, MSZ czy Min. Rozwoju winien ten problem rozwiązać.

7. Uczestnicy debaty zwracali uwagę na to, że pomimo formalnego embarga na jakiegokolwiek dostawy części zamiennych do sprzętu wojskowego z Rosji czy do Rosji przedsiębiorstwa ukraińskie z konieczności muszą próbować to embargo obchodzić aby zapewnić sprawność znajdującego się w silach zbrojnych Ukrainy sprzętu. Tym samym nie zostały całkowicie zerwane wszystkie datujące się jeszcze z czasów istnienia Związku Radzieckiego więzi. Rodzi to obawy o „szczelność” procesów współpracy i bezpieczeństwo przekazywanych danych technicznych i technologii. Polskie służby specjalne, wspólnie z ukraińskimi mają tu wielką rolę do odegrania.

8. W rozwijaniu współpracy naszych przemysłów obronnych wielką rolę może i powinna odegrać Polska Grupa Zbrojeniowa. Niestety, mimo upływu czasu ciągle nie widać jasnej, szczegółowej i konkretnej strategii tej Grupy. Wydaje się, że poszczególne zakłady wchodzące w jej skład ciągle jeszcze są pozostawione same sobie a atmosfera w nich panująca zaznaczona jest poczuciem niepewności i niestabilności.

Opracowanie: J. Onyszkiewicz .

Komitet przemysłowy SEA – 15.02.2017

DO CZŁONKÓW KOMITETU PRZEMYSŁOWEGO

Prezes Goliszewski otworzył spotkanie i poddał pod dyskusję – co dalej z polskim przemysłem obronnym, z polskimi firmami (państwowymi i prywatnymi) w kontekście obecnej sytuacji oraz planu, który dotyczy restrukturyzacji tego przemysłu. Co SEA powinno w aktualnej sytuacji robić, gdzie naciskać, jakich zmian się ewentualnie domagać. Prezes Goliszewski podziękował gen. Leonowi Komornickiemu, że zgodził się przewodniczyć Komitetowi Przemysłowemu SEA.

Na spotkaniu Komitetu Przemysłowego SEA obecni byli przedstawiciele państwowego przemysłu obronnego (Prezes PCO SA – Ryszard Kardasz), prywatnego przemysłu (Prezes WB Electronics – Piotr Wojciechowski), jak i eksperci SEA – minister Andrzej Karkoszka, dyrektor w Bumar –Łabędy i ekspert SEA – Józef Jędruch, prof. Bogusław Smólski, gen. Leon Komornicki, minister Janusz Onyszkiewicz, pułkownik Marian Morawiecki.

Przewodniczący Komitetu Przemysłowego SEA - Generał Komornicki poinformował, że ma świadomość tego, w jakiej sytuacji się obecnie znajdujemy i jak trudne sprawy stoją przed SEA i Komitetem Przemysłowym. Przemysł obronny musi stawić czoła nowym wyzwaniom. Jest to przemysł rozumiany jako polski przemysł obronny i ważna jest współpraca tego przemysłu z wojskiem w ramach realizacji programu technicznej modernizacji sił zbrojnych. Generał zwrócił się także z apelem do członków Komitetu Przemysłowego SEA o dalsze wsparcie dla działań podejmowanych przez Stowarzyszenie. SEA ma długoletnią historię funkcjonowania i obecności w przestrzeni publicznej i przez cały ten czas jego głos i inicjatywy były konsekwentnie kierowane do decydentów. W trudnej obecnie sytuacji dla takich inicjatyw, nic nie wskazuje na to, żeby miało się to zmienić.

Leon Komornicki zaproponował, żeby przygotowania do konferencji SEA, dotyczącej polskiego przemysłu obronnego nie odbywały się bez wiedzy i udziału Ministerstwa Obrony Narodowej. Poinformował też, że wspólnie z prof. Smólskim otrzymał propozycje zorganizowania takiej konferencji. Jego zdaniem, w celu omówienia

głównych kierunków konferencji SEA, należy się spotkać w pierwszej kolejności z Przewodniczącym PGZ Tomaszem Siemiątkowskim. Takie spotkanie się już odbyło (uczestniczyli w nim oprócz gen. Komornickiego, Prezes SEA Marek Goliszewski i Premier Janusz Steinhoff). Przewodniczący Siemiątkowski odniósł się do pomysłu konferencji pozytywnie. W celu zaangażowania MON-u w konferencję SEA ,odbyło się też spotkanie z Sekretarzem Stanu w MON – Bartoszem Kownackim. Zaangażowany w konferencję jest też prof. Soroka (opracował materiały o przebiegu konsolidacji polskiego przemysłu obronnego). Zdaniem gen. Komornickiego konsolidacja powinna być także przedmiotem konferencji SEA. Powinno się odpowiedzieć na pytanie czy konsolidacja ta została zakończona, a jeżeli nie, na jakim jest obecnie etapie. Dodatkowo, nie ma w żadnych dokumentach określonej roli i miejsca dla prywatnego przemysłu obronnego. Sektor ten odgrywa coraz istotniejszą rolę i kwestią do zastanowienia jest miejsce i partnerska rola w tym kontekście z państwowym sektorem przemysłu zbrojeniowego. Należy tu wspomnieć także o firmach z kapitałem zagranicznym , które są na terenie Polski (np. w Świdniku, Mielcu). Wydaje się, że jest to sprawa współpracy z MON-em i przemysłem obronnym – jak ona teraz wygląda w kontekście technicznej modernizacji armii. Nie ma też aktualnej strategii obronnej, ani żadnego dokumentu opisującego to, co się teraz dzieje – powołanie Wojsk Obrony Terytorialnej, kwestie cyberbezpieczeństwa. Trzeba także będzie pochylić się nad problemami sektora prywatnego (przykład WB Electronics). Państwo powinno ujmować takie firmy w strategii oraz udzielać wsparcia, czego nie ma dzisiaj, ani w praktyce ani w dokumentach. Prywatny sektor przemysłu zbrojeniowego boryka się z wieloma problemami, w rozwiązaniu których Państwo nie pomaga. Istnieją firmy z tego sektora (np. SKB z Radomska), posiadająca nowoczesne technologie, którym ciężko w Polsce zaistnieć, choć są gotowi zaoferować dobre produkty polskiej armii. Jest potrzeba wyeksponowania prywatnego sektora.

Przewodniczący Komornicki poprosił przedstawicieli Komitetu Przemysłowego SEA o zgłoszenie swoich wniosków dotyczących problematyki i tematów, które zostaną zawarte podczas organizowanej przez SEA konferencji o przemyśle obronnym.

Minister Karkoszka zaproponował kilka głównych zagadnień, które mogłyby jego zdaniem znaleźć się na konferencji SEA. Są to zagadnienia związane z procesem konsolidacji polskiego przemysłu obronnego, konsolidacją polskiego przemysłu państwowego, a jego stosunkami z przemysłem prywatnym i aktualną sytuacją przemysłu prywatnego, polski przemysł obronny a MON(sprawa całego systemu zakupów , głównie Urząd i jego sprawność), PPO a siły zbrojne jako klient – strategia zakupów, która może być oparta o polski przemysł, wybór strategiczny dla kraju. Zdaniem Karkoszki, każdy z tych obszarów wymaga osobnego podejścia. Należałoby się więc zastanowić czy zorganizować jedną konferencję, czy całą serię spotkań.

Według prof. Soroki można rozważyć dwudniową konferencję. Profesor Smólski uważa, że wszystkie proponowane rozwiązania będą miały sens. W chwili obecnej nie ma strategii i procesu konsolidacji, nie wiadomo więc, w którym iść kierunku. Bez programu czy strategii nie ma co analizować konsolidacji. Plan Morawieckiego wydaje się być bardzo ambitny, pytanie tylko czy nie jest pisany zbyt na wyrost. Jeżeli mowa o współpracy międzynarodowej to występuje ona w sposób spontaniczny i nieuporządkowany. Do dzisiaj nie udało się zdefiniować technologii krytycznych. Cały system rozwoju jest zły i oparty na okresowych lobbingsach. Zdaniem prof. Smólskiego oddanie przemysłu obronnego w „ręce MON” nie jest dobrym rozwiązaniem. Rozwój jest praktycznie niemożliwy. Powoduje to, że ten trudny dla przemysłu klient (MON) staje się jeszcze trudniejszy i nieprzewidywalny. Nie ma wiedzy odnośnie tego, dokąd nasze siły zbrojne dążą, jak mają się rozwijać. W Polsce utajnia się posiedzenia Komisji Obrony Narodowej, co nie ma miejsca na świecie, gdzie wszystkie te informacje są ogólnodostępne. Według prof. Smólskiego najlepiej sprawdziłaby się koncepcja konferencji z formułą dwóch spotkań.

Następnie, głos zabrał Leon Komornicki. Jego zdaniem przemysł obronny znalazł się pod jurysdykcją Ministra Obrony Narodowej i dobrze by było, żeby wypowiedzieli się tutaj przedstawiciele zarówno przemysłu państwowego jak i prywatnego.

Według Prezesa Goliszewskiego należy sobie przede wszystkim zadać pytanie o cel konferencji SEA. Ze strony decydentów nie ma praktycznie żadnego punktu zaczepienia. Brakuje strategii, planu czy innych dokumentów. Prezes poddał pod dyskusję zaproszenie do SEA przedstawicieli MON, BBN i przekazanie im naszych

wskazań. SEA mogłoby zaproponować rozwiązania w kwestii obronności Polski i roli przemysłu obronnego. Rozwiązanie to mogłoby mieć większy sens niż kolejna polemiczna dyskusja.

Następnie, gen. Komornicki poinformował, że konferencję SEA poprzedziłby szereg spotkań w wąskim gronie (przedstawiciele SEA i ewentualnie przedstawiciele przemysłu obronnego) między innymi z ministrem Kownackim, Kwiecińskim i w BBN-ie. To, czy przemysł obronny chciałby zabrać głos podczas takich spotkań zależałoby tylko od jego przedstawicieli. Jest możliwość przekazania informacji do SEA. Konferencja powinna być poprzedzona takimi spotkaniami. Rolą SEA jest zebranie informacji od firm członkowskich i przekazanie ich dalej do decydentów. Prezes Goliszewski zgodził się, że SEA, aby mogło dobrze się do spotkań i konferencji przygotować, musi otrzymać wiedzę o problemach sektora zbrojeniowego od ich przedstawicieli. Można ją także czerpać z badań i opracowania prof. Soroki. Byłaby to wówczas formuła przedstawienia konkretnych zmian/rozwiązań/obrazu sytuacji decydentom.

Swoje zdanie na temat aktualnej sytuacji przemysłu zbrojeniowego przedstawił następnie Prezes WB Electronics – Piotr Wojciechowski. Według niego, podstawowym błędem jest koncentracja zarządzania i odpowiedzialności za ten przemysł. Nie jest też tak, że w chwili obecnej przemysł obronny jest niezadowolony. Firmy mają zamówienia na co najmniej kilka najbliższych lat. Tak dobrej sytuacji w kwestii zamówień nie było nigdy dotąd. Istnieją programy, w których firmy prywatne są beneficjentem i z tych programów także WB Electronics korzysta. Jest natomiast polityka manipulowania w SIWZ-ach, co nie narusza umów międzynarodowych. Następuje dezintegracja polskiego przemysłu obronnego. Rwą się powiązania pomiędzy firmami państwowymi i prywatnymi. Tracimy zaplecze technologiczne dla koncernów i jest to świadomy proces. Według Wojciechowskiego sytuacja wygląda tak, że firmy prywatne mają zamówienia, ale przyszłości dla nich nie ma. W związku z tym, podmioty prywatne nie będą budować swojej strategii w oparciu o przemysł zbrojeniowy. Będzie to hamować rozwój technologii w przyszłości. Na dzień dzisiejszy jest polityczna decyzja o kształtowaniu się nowego ładu gospodarczego w ramach przemysłu obronnego. Jest to konsekwentnie realizowane. Należałoby się

zastanowić kto jest obecnie kreatorem polityki obronnej w kraju. Wielu uważa, że jest to tylko i wyłącznie Minister Obrony Narodowej. Władza została scentralizowana - daje on swoje przyzwolenie albo nie.

Prezes Goliszewski zauważył, że Piotr Wojciechowski przedstawił bardzo istotne uwagi i informacje. Są to sprawy systemowe i prawdopodobnie wpłyną negatywnie na przyszłość tego sektora. Prezes zwrócił jednak uwagę na opiniotwórczą rolę SEA i obowiązek ustosunkowywania się nawet do trudnej rzeczywistości. Ponownie Prezes Goliszewski zwrócił się z prośbą do przedsiębiorców o przekazanie SEA swoich poglądów i problemów. Efekty z punktu prowadzenia obecnej polityki mogą być różne, SEA o takich patologiach musi jednak mówić. Prezes Goliszewski stwierdził, że istnieje dylemat – czy organizować konferencje, czy zebrać problemy przemysłu obronnego, zaproponować rozwiązania i przekazać je dalej do decydentów.

Ekspert SEA - Józef Jędruch, zadał pytanie, jak SEA chciałoby być postrzegane. Jego zdaniem kwestią kluczową w obecnej sytuacji jest znalezienie skutecznego sposobu zachęcenia decydentów do dialogu. Stowarzyszenie powinno przygotować diagnozę obecnego stanu rzeczy, ale w ten sposób aby zachęcić rządzących do zapoznania się z nią i przede wszystkim do dialogu.

Prezes PCO SA Ryszard Kardasz stwierdził, że też ma bardzo dobrą sytuację, jeśli chodzi o zamówienia. Jednocześnie, uważa on, że zorganizowanie konferencji przez SEA ma sens. Jest on także zaniepokojony tym, że obecnie jedna instytucja zamawia i zarządza – to nie powinno mieć miejsca. Niepokoi go chaos. Jego zdaniem, Plan Morawieckiego jest mocno teoretyczny, nie ma żadnego przełożenia w rzeczywistości. Konferencji lepiej nie rozdzielać. Według Prezesa, można także zorganizować spotkanie z decydentami, jako alternatywę dla konferencji.

Zdaniem Ministra Onyszkiewicza, obecnie przemysł jest w dobrej sytuacji, istnieją jednak zagrożenia na przyszłość. Sensowne jest zapraszanie jak największej ilości osób, nie należy się tutaj ograniczać. Nie ma oczywiście sensu, żeby na Ministrze Obrony Narodowej coś wymóc, ale warto wierzyć w to, że opinie, apele SEA dotrą do decydentów. Konferencja ma sens, jej elementem nie może być jednak wystąpienie kogoś z aktualnych władz. Powinni przyjść na konferencję i występować w roli słuchaczy. Prelegentami powinny być osoby spoza przemysłu obronnego.

Minister Karkoszka zaproponował zorganizowanie konferencji w maju, najpóźniej czerwcu. Powinniśmy też, według niego odnieść się pozytywnie do przyjętego przez Rząd Planu Morawieckiego. W tym planie jest wiele elementów słusznych (fundusze na badania i rozwój). Jest to podstawa do zorganizowania takiej konferencji, która wspierałaby realizację planu rządowego – Planu Morawieckiego. Format taki powinien być budowany pod Ministerstwo Rozwoju. Według prof. Smólskiego konferencja może być też skoncentrowana na zagadnieniu budowy przemysłu obronnego – jak on powinien funkcjonować w przyszłości. Przy takim ujęciu można by zwrócić uwagę na problemy sektora obronnego. Nie należy skupiać się tylko na wytykaniu błędów. Profesor poddał taką koncepcję do rozważenia.

Prezes Kardasz zaproponował, aby podczas konferencji wyrazić troskę o realizację Planu Morawieckiego i zapytać jednocześnie o rolę przemysłu zbrojeniowego. Prezes uważa, że swoje apele SEA może adresować do opinii publicznej i dalej do decydentów.

Podsumowując spotkanie, Prezes Goliszewski powiedział, że podczas planowanej konferencji warto będzie przedstawić rzeczy dobre, ale przedstawić też problemy, z którymi zmagają się przemysł. Rolą SEA jest nakreślenie patologii i zaproponowanie konkretnych rozwiązań, które mogłyby później przedstawić decydentom w celu wyeliminowania.

Gen. Komornicki podziękował za spotkanie i informacje, o których często nie ma się pełnej wiedzy. Zaproponował, żeby zorganizować przed konferencją spotkania konsultacyjne (np. z Ministrem Kownackim) i starać się zaangażować także inne osoby. Generał nie wykluczył możliwości udziału w konferencji Ministra Obrony Narodowej. Należałoby zrobić spotkanie także z Ministrem Rozwoju. Obowiązkiem SEA jest, aby ministerstwo o wszystkich patologiach i problemach wiedziało (informacje planujemy skierować do między innymi ministra Kwiecińskiego). Komornicki poprosił także uczestników Komitetu Przemysłowego o przygotowanie i przesłanie do końca miesiąca materiałów, które SEA przekaże, do Biura Zarządu SEA (zarzad@sea.org.pl). Na planowane spotkania i samą konferencję SEA musi być bardzo dobrze przygotowane i mieć aktualne informacje.

Konkretne ustalenia zapadną podczas spotkań roboczych. Konferencja planowana jest przed okresem wakacyjnym (najpóźniej czerwiec).

Prezes Goliszewski także podziękował uczestnikom spotkania za udział. Poinformował, że w najbliższym czasie planuje spotkać się z Szefem Komisji Obrony Narodowej, Szefem Komisji Gospodarki i Ministrem Kwiecińskim.

Na tym gen. Leon Komornicki zakończył spotkanie.